ШЛЯХ ПЕРЕМОГИ

DER WEG ZUM SIEG
WOCHENZEITUNG

THE WAY TO VICTORY
WEEKLY

ТИЖНЕВА ГАЗЕТА
«ШЛЯХ ПЕРЕМОГИ»

Видає: ЄВГЕН РЕН Редаґує: КОЛЕҐІЯ
Відповідальний редактор:
ЯРОСЛАВ БЕНЦАЛЬ
АДРЕСА РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ:
Ukrainische Wochenzeitung
«SCHLACH PEREMOHY»
MÜNCHEN 15, Lindwurmstraße 205/I

№ 7. Р. вид. І. Неділя, 11 квітня 1954 р. Ціна 50 пф.

АКВБ і український фронт:

Ховзький шлях

ДО АКЦІЇ АКВБ НА ВІДТИНКУ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ

В Мюнхені вже від кількох років діє на Авґустенштрассе 46 т. зв. «Інститут для Вивчення Історії й Культури Народів СССР». Цей Інститут формально є незалежною науковою установою, а фактично є одним з засобів діяльности «Американського Комітету Визволення від Большевизму» (АКВБ). Інститут також формально мав би об'єднувати всіх науковців-знавців проблем СССР, без огляду на їх національність та всебічно досліджувати всі проблеми, зв'язані з історією, культурою та всіма галузями життя народів, що є сьогодні поневолені СССР. Для цього організатори Інституту не жаліли і не жаліють коштів, і протягом кількох років Інститут розбудував прекрасну бібліотеку, що нараховує тепер 15,5 тис. книжок і 5 тис. оправлених річників-періодиків. 500 різних газет та журналів, видаваних в СССР та різними східньоевропейськими еміґраціями, одержує систематично бібліотека. Насьогодні це є одна з найбільших европейських бібліотек того роду. Але питання «понаднаціональности» Інституту є лише на папері. Фактично досі він був виключно російською доменою як за складом співробітників, так і за духом своїх видань. Видання Інституту до сього часу, хоч чисельно досить поважні, змістово представляють дуже сумнівну вартість, бо більшість з них побудована на фальшивих основах російської імперіяльної псевдонауки. Багато з них вийшло російською мовою і лише мала частина — англійською.

Українські науковці ставились досі до цієї інституції, і цілком справедливо, зовсім неґативно.

Останнім часом, однак, розмови навколо Інституту і участь українських вчених в ньому посилилися, а на сторінках преси навіть появились різні статті і звідомлення, що заалярмували українську суспільність. Щоб засягнути авторитетних інформацій про стан справи та перебіг цих всіх розмов, ми звернулись до проф. **В. Кубійовича** та інших науковців безпосередньо. За тими інформаціями виходить, що розмови між українськими вченими і американською управою Інституту дійсно велися вже від довшого часу. Американці начебто вирішили змінити теперішній стан в Інституті. Вони погоджуються впорядкувати справу членства Інституту і зареєструвати в ньому лише дійсних науковців. Погодилися також створити Наукову Раду в Інституті, в склад якої входили б: двоє росіян, двоє українців, 1 білорус, 1 туркестанець і 1 кавказець. Наукова Рада мала б вплив на призначення дирекції Інституту, розділювання стипендій для науковців та підбирання творів для публікацій. Представники українських наукових установ — УВАН, НТШ та високих шкіл УВУ, УТГІ, — уважали ці пропозиції настільки поважними, що зійшлися на спільні наради і делеґували від себе двох представників для переговорів — проф. **В. Кубійовича** і проф. **Я. Вакуленка.** Нарада представників УВАН, НТШ, УВУ, УТГІ (проф. **П. Курінний**, проф. **В. Кубійович**, проф. **І. Мірчук**, проф. **Я. Вакуленко)** вирішили, що такі більш «злагіднені» для неросіян умови праці, які запропонували американці, уможливлювали б співпрацю українських науковців у згаданому Інституті.

Протягом останніх місяців між проф. Кубійовичем і проф. Вакуленком з одного боку і п. Валлісом — з другого — відбулися цілий ряд розмов, у висліді яких узгіднено дві речі:

1. Українські науковці можуть **вже** зголошуватись до «Інституту для Вивчення Історії та Культури Народів СССР» в Мюнхені по стипендію на опрацювання вибраної ними якоїбудь теми з проблематики совєтознавства. Стипендії є обмежені тримісячним часом і можуть бути призначені лише на опрацювання проблематики, яка торкається т. зв. післяжовтневого, післяреволюційного періоду.

2. Українські науковці вкупі з іншими неросійськими вченими візьмуть участь у науковій конференції Інституту, що відбудеться в другій половині червня ц. р. в Мюнхені. На пропозицію українських представників до тематики включено також національну проблему СССР і на цю тему мало б бути виголошено 5 доповідей. Головну доповідь на цю тему мав би виголосити «невтральний» науковець, знавець Східньої Европи, напр., проф. Ганс Кох, а інших 5 рефератів виголосили б представники 5-ти національних груп, що мали б бути заступлені в Науковій Раді. На цій конференції мали б бути також прийняті всі ці реорганізаційні заходи. 28. 3. 1954 р. до українських науковців розіслано лист-обіжник, підписаний проф. В. Кубійовичем і проф. Я. Вакуленком, в якому пропонується їм розпочати активну співпрацю з Інститутом.

Чи ж співпраця деяких українських науковців з Інститутом мала б бути доконаним фактом?

«Американський Комітет для визволення від большевизму» йде дуже різними шляхами до своєї мети. Півтора року тому він пробував включити крутими шляхами український політичний табір у сферу своєї дії, пов'язаної з російськими імперіялістами. Він уточнив базу непередрішенства і на неї вдалося йому зловити УНРаду з МАКЦ-ом, але водночас розвалився КЦАВ. Замість об'єднання прийшло дальше роз'єднання. «Американський Комітет» уже не мав бюджету і лише УНРада врятувала його акцію, пішовши на концепцію МАКЦ. Бюджет отримано на ще один рік. Тимчасом під тиском широких кіл громадянства УНРада стидливо почала заперечувати свої непередрішенські позиції. МАКЦ завмер. Прийшла фаза радієва. Намагання включити в радіо «Освобожденіе» політичні організації залишилися без успіху. Завербовано лише одиниці. Немає підмурівку акція АКВБ.

Приходить в останній час в широкому політичному пляні, інспірованому російськими імперіялістами, натуралізованими в США, наступ на українську і інших поневолених народів науку на чужині, щоб за ціну фінансових можливостей видавання праць — включити в чисто політичну акцію **наукову** діяльність, наші наукові інституції, що досі серед злиднів, холоду і голоду тримали прапор незалежности української науки. Тепер обіцяють українським науковцям уможливити їм видавничу діяльність, але за ціну спільного фронту з російськими науковцями, які стоять на единонеділимських позиціях. Українське громадянство завжди мало пошану до патріотичної постави наших учених і боліє їх прикрими матеріяльними умовинами, що прямо внеможливлюють їм публікування їх праць. Але було б великою помилкою, якщо б наші вчені думали, що акція АКВБ допоможе розгорнути їм **незалежну** українську наукову творчість.

З яких позицій думають наші вчені поборювати большевизм разом з російськими вченими? Комунізм не є абстрактне зло, — це реальна дійсність, большевизм — це найвища форма російського імперіялізму, який можна переборювати лише з позицій **національного** визволення, тобто, з позицій **розвалу** російської імперії усіх барв. Чи на це підуть непередрішенці?

Чи не бачать наші вчені, що своєю спільною з росіянами акцією спричиняються до ламання самостійницького фронту?

Наша наука може бути національна, або її взагалі для українського народу в його затяжній боротьбі за волю немає. Наша наука мусить творити підставову ланку у многогранній боротьбі за визволення. Чи не думають наші вчені, що їх безкомпромісова постава раніше чи пізніше довела б таки до перемоги окремішности акції американських кіл на відтинку поневолених народів за визнанням наших ідей? Адмірал Менц уже почав іти по цій лінії. Недопустимо, щоб наші вчені послаблювали того роду акцію, йдучи на спільний фронт з російськими імперіялістами — вченими, що підмурівують на іншому відтинку — науки — МАКЦ.

Якщо б відомі кола прагнули щирого переборювання большевизму, то доклали б усіх зусиль, щоб наша наука отримала підтримку для своєї видавничої діяльности поза всякими единонеділімськими інститутами і т. п. Наші вчені могли б легко зорганізувати науковців інших поневолених большевизмом націй і з національних позицій поборювали б большевизм. Але відомо — не про це йде цим колам; більше про єдину неділиму, ніж ліквідацію большевизму, бо єдино з національних позицій можна перемогти большевизм остаточно.

Тому ми сподіваємося, що наші науковці, яким досі не можна було відмовити патріотизму і жертвенности, переглянуть свої позиції, бо вони самі добре розуміють, що з погляду принципів української самостійницької політики факти співпраці українських науковців з росіянами та в такій чужинній установі, яка активно попирає російські імперіялістичні тенденції, — не можуть бути апробовані.

Українське громадянство буде з непослабною увагою стежити за всіма подіями, які розгортаються навколо цієї справи, і не допустить, щоб наша наука, яка має такі світлі традиції, як — Єфремова, Гермайзе, Черняхівського, що в обличчі смерти високо тримали прапор незалежности, — щоб наша наука на чужині, серед багато легших умов, пішла манівцями.

Віримо, що ґро українських вчених не підтримає цієї політики і не піде згубним для української науки шляхом.

На міжнародньому відтинку:

Індокитай – нова Корея?

БОЇ В ІНДОКИТАЇ ПОСИЛЮЮТЬСЯ. — ІНДОКИТАЙСЬКИЙ КОНФЛІКТ ВТЯГАЄ В ДІЮ НОВІ ПОЛІТИЧНІ СИЛИ. — США ЗАДУМУЮТЬСЯ НАД НОВИМИ ЗАСОБАМИ ПОБОРЮВАННЯ КОМУНІСТИЧНОЇ АҐРЕСІЇ.

Ґордіїв вузол

Серед численних тяжких і ускладнених проблем у повоєнному світі найбільш, мабуть, трудною і заплутаною є проблема Індокитаю. Відразу після закінчення другої світової війни індокитайська проблема почала висуватись на одно з чільних місць у внутрішній і зовнішній французькій політиці.

Індокитай, що розташований у південносхідній частині Азії і межує з Китаєм, Бурмою, Сіямом, а також має прямий морський контакт із Філіппінами, Малясю та Індонезією, становить собою дуже важливий стратеґічний центр. Коли контролю над ним одержали б комуністи, вони могли б дуже легко поширити свої впливи на інші країни південносхідньої Азії, що досі мають дуже слабо розвинену державну систему і в наслідок своєї господарської і суспільної відсталости є добрим ґрунтом для комуністичної руїнницької роботи. Посідання Індокитаю мало б для комуністів велике стратеґічне значення; вони загрозили б безпосередньо імперським шляхам зв'язку Великобританії та дуже неґативно протидіяли б посіданням західніх великодержав у тихоокеанських просторах.

Для Франції втрата Індокитаю принесла б у першу чергу шкоду господарську, але ще більшу — політичну. Індокитай є коморою продукції рижу для майже цілої південносхідньої Азії. Там є також багаті поклади цини, нафти, залізної руди і там міститься один з головних районів постачання сирової ґуми. Індокитай з своїми господарськими ресурсами займав перед війною одну з найповажніших місць у французькому господарстві, хоч у наслідок семилітньої війни він приносить тепер для метрополії більші втрати, аніж зиски. Франція не може з легкої руки його зректись.

А коштує Франції індокитайська війна величезні гроші і велику кількість людей. За легкими підрахунками, що схильні радше зменшувати втрати Франції, — вона досі втратила 50 тис. вояків вбитими і 150 тис. раненими. В грошах видала Франція вже понад 5 мільярдів долярів. Під господарським оглядом, отже, Індокитай є для Франції страшенний баляст. Але ще більший — під військовим. На фронті по французькій стороні стоять у бою переважно чужинецькі леґіонери та кольоніяльні війська. Все ж таки офіцерський склад мусить рекрутуватися з французів. Досі втратила Франція вже тисячі молодих старшин. В обличчі зросту німецької національної сили така втрата еліти французької молоді може відбитись на майбутній Франції дуже дошкульно. Не диво, отже, що вже від кількох років число противників індокитайської війни у Франції постійно зростає, і голоси за замирення з в'єтмінцями підносяться чимраз частіше.

Та французький уряд не може вийти так легко з Індокитаю. Поразка в Індокитаї відбилася б негайно на цілій французькій кольоніяльній системі. Це підкріпило б віру у власні сили не тільки в тунезійських і марокканських арабів, але також і в інших африканських племен, що належать до французької кольоніяльної імперії. Французька великодержава була б поважно захитана.

США на роздоріжжі

США не має кольоній. Їх політика є в основі антикольоніяльна. Поразка Франції, чи, радше, французької кольоніяльної політики, здавалося б, зовсім не суперечила б американським інтересам. Все ж таки США підтримують морально й матеріяльно французів в індокитайській війні. 1.359 мільйонів долярів вклали США в Індокитай. Це становить 78% однорічних коштів цілої індокитайської війни. США дали недавно понад 20 бомбовиків до розпорядимости французького командування в Індокитаї і приобіцяли дати ще більше. Міністер закордонних справ Даллес, а також президент Айзенгауер, виступили в минулому тижні з недвозначними заявами, що в наближчому часі треба сподіватись нової «спільної акції» західніх держав у південносхідній Азії, і тим самим підкріплення французьких позицій.

Перед США стояли дві сторони дилеми: або втримувати свою традиційну політику свободи і самовизначення всіх народів та поборювати кольоніяльну систему, в тому також і французьку, або ж дати повну підтримку Франції при евентуальній, — навіть прямій, — військовій допомозі, і в той спосіб допомогти їй втримати свої кольоніяльні посілості на Далекому Сході.

Власні інтереси на першому місці

США вибрали другий шлях далекосхідньої політики. Втрата Індокитаю принесла б Франції велике послаблення. Франція перестала б тоді бути великодержавою і, зі страху перед німецькою перевагою, поставилася б іще гостріше проти Европейської могла б піти на повну співпрацю з Москвою, щоб не допустити відродження Німеччини. Поразка Франції відслонила б дорогу китайським комуністам на дальші терени. Це все пошкодило б інтересам США. Тому вони мусіли йти цим шляхом.

Ще найкращим виходом для політики США було б — лібералізація французької кольоніяльної політики, надання індокитайським країнам — В'єтнамові, Ляосові і Камбоджі — самостійности та втягнення в антикомуністичну боротьбу національних сил азійських народів. Проти цього, однак, бороться Франція руками й ногами. У французькій кольоніяльній політиці, так само, як і в британській, грають головну ролю ті складники французького суспільства, що від років — а часами й від десятиліть — перебувають у кольоніях. Вони просто не можуть собі уявити, як може наступити зміна у відносинах кольоніяльних народів до Франції чи французів, і навпаки.

Що це таке — «спільна акція»?

«Спільну акцію» Заходу в Індокитаї заповів Даллес у своїй промові в Ню-Йорку, в Клюбі Заморської Преси, 29. березня ц. р. Ця його промова була взагалі зформульована дуже гостро і в головному була скерована проти комуністичного Китаю. Безпосередньою причиною того виступу були виступи в Американському Конґресі проти «женевської» азійської конференції, яка має початись 26. квітня ц. р. і на якій має бути заступлений також Мао Це-тунґ. А рівно ж деякий вплив мали завзяті бої за фортецю Д'єн-Б'єм-Фу в Індокитаї, що вже кілька тижнів провадяться з незвичайним вкладом матеріялу й людських мас.

Яка ця «спільна акція» мала б бути — Даллес не сказав докладніше. Чи це буде безпосередня участь в індокитайській війні з боку заінтересованих держав — США, Франції, Великобританії, Австралії, Новозеляндії та національного Китаю; чи, може, загальна акція Об'єднаних Націй, так, як це мало місце в Кореї — покищо не знати. В усякому разі, з виступу Даллеса, підкріпленого через кілька днів Айзенгауером, виходить ясно, що індокитайська проблема перестала вже бути внутрішньою проблемою Франції. Досі Франція завзято боронилась проти інтернаціоналізації індокитайської проблеми, але під ударами Го Чі-міня таки вирішила вкінці поступитись.

Інтернаціоналізація індокитайського конфлікту підносить шанси Франції в отій затяжній боротьбі. Але рівночасно це приносить із собою великий ризик для Заходу, а саме — що індокитайська війна стане війною не двох сторін (в якій зовнішні чинники грали б тільки допоміжну ролю), але конфліктом аж світового маштабу.

США вже рішились піти на такий ризик. Відкритим стоїть питання лише по стороні Москви, евентуально — Пекіну. Чи нова кривава розгра ширшого маштабу на південносхідньому азійському відтинку є потрібна натепер для Кремля, а чи, може, ще небажана? — на це питання відповідь впаде незабаром.

В. Леник

Торгівля Схід — Захід:

Лондонські розмови про торгівлю

Справа торгівлі між державами вільного світу і московською імперією є тяжкою проблемою, що її не можуть на Заході вже від років задовільно розв'язати. Особливо велика розбіжність думок існує між урядом Великобританії та США. США були б схильні взагалі припинити всякі торговельні контакти з Москвою, чи то безпосередні з СССР та сателітами, чи посередні через Китай та невтральні країни. Великобританія, натомість, прагне такі торговельні зносини не тільки втримувати, але ще більше розбудовувати. Немає року, а навіть і місяця, щоб з Англії не вирушали до Москви, Пекінґу, Праги чи Варшави більші або менші групи купців та промисловців і не привозили з собою ласих обіцянок про замовлення такої чи іншої кількости англійських промислових продуктів. В обмін москалі обіцяють для Англії золото та сирівці, а особливо — дерево й хліб.

В наслідок послідовної американської політики, помимо англійських бажань, торгівля між Сходом і Заходом все ж таки чимраз більше занепадає. Після вибуху війни в Кореї, а зокрема після вступлення в неї Червоного Китаю, Америці вдалось зменшити ці небажані торговельні контакти та посереднє посилення російського бльоку до мінімуму. З ініціятиви США устійнено тоді список «важливих стратеґічних товарів», які не можна було продавати Москві ані її торговельним аґентам.

Америка дуже суворо слідила за тим, щоб її партнери дотримувались приписів цієї листи, що, з другого боку, лютило англійців і вони натискали на свій уряд, вимагаючи ревізії американського наставлення.

Після довготривалих розмов, численних зустрічей між другорядними представниками альянтів, нарешті англійці домоглися переконати американців, що треба дещо полегшити поставлені ними перешкоди. В цій цілі до Лондону була скликана на останні дні березня спеціяльна конференція, в якій взяли участь Герольд Стассен (США), Моріс Шуман (Франція) та Торнейкрофт (Великобританія). Наради тривали два дні і закінчились, як повідомляє комунікат, із «значним успіхом». Делеґації цих трьох держав погодились зревідувати список заборонених для експорту товарів, але неуневажнюючи його в цілому. Експорт важливих стратеґічних товарів є далі заборонений. Проте, це не означає, що конференція усунула всі непорозуміння в цій справі. Вже з поконференційних виступів виходить, що між окремими державами панує різниця в поглядах на те, які товари є, властиво, стратеґічно важливі. Англія, наприклад, вважає, що машини для виробу знаряддя належать до продуктів мирної торгівлі і не скріплюють Москву військово. США натомість мають противну опінію. Подібна розбіжність думок є і в інших питаннях. Все ж таки конференція осягнула те, що Геральд Стассен, від'їжджаючи з Лондону, сказав: «Я хочу зовсім вияснити, що ми не маємо найменшого застереження проти торгівлі з Сходом товарами мирного значення; ми, протилежно, бажаємо цю торгівлю підсилювати». Але далі Стассен додав, щоб трохи полити холодної води на гарячі голови британських купців: «Сильніші торговельні зносини з Совєтським Союзом не означають, однак, кращих мирних гарантій. Пригадайте собі ті країни, що перед останньою світовою війною втримували торговельні зносини з Німеччиною».

Тиждень політичних подій

* Президент Західньої Німеччини проф. Теодор Гойс підписав схвалені боннським парляментом закони про ратифікацію Европейського та Німецького договорів. Таким чином Німеччина стала третьою державою, що ратифікувала ці два договори — про створення Европейської армії та надання Німеччині суверенности.

* Совєти погодилися перевести спеціяльну конференцію з представниками західніх альянтів над справою полегш для засуджених в Нюрнберзі високих німецьких воєнних злочинців, які перебувають в Шпандавській Берлінській тюрмі.

* Спеціяльний Комітет НАТО для цивільної оборони запросив до участи в ньому також Західню Німеччину.

* Італійський уряд вирішив запропонувати найближчим часом італійському парляментові европейський і німецький договори для обговорення і ратифікації.

* В Єгипті і досі не осягнено повного порозуміння між окремими політичними силами. В наслідок масових демонстрацій та генерального страйку, Революційна Рада знову уневажнила власну ухвалу про своє розв'язання та запровадження парляментарної системи ще цього року. В наслідок численних демонстрацій, сутички на вулицях міст є щоденним явищем.

* Останніми місяцями, особливо після усунення Джіляса, число втікачів з Югославії помітно зросло. Останнього місяця до Австрії втекло 80 осіб.

* В столиці Пакістану — Карачі представники турецького і пакістанського урядів підписали договір про турецько-пакістанську співпрацю.

* Американський генерал Г. С. Ванденберґ, колишній шеф штабу летунських збройних сил, помер на 55 році життя з хороби рака.

* На ізраїльсько-арабських та ізраїльсько - єгипетських кордонах дійшло знову до численних кровавих сутичок. В одному нападі жидів на арабське село згинуло понад 10 арабів. Лібанон подав в наслідок цього скаргу на Ізраель до Ради Безпеки ОН.

* До Еспанії прибув корабель з Одеси, що привіз 286 еспанців, які перебували в совєтському полоні. Між поворотцями є вояки з т. зв. блакитної дивізії, яка боролась в другій світовій війні на німецько-совєтському фронті, а також колишні червоні, що були під час громадянської війни вислані до СССР на науку і там залишились, а пізніше були інтерновані.

* Кремль вручив західнім державам нову ноту, в якій пропонує свою кандидатуру до НАТО і висловлює готовість на прийняття США в «европейську систему безпеки». Молотов це нове «европейське чудо» запропонував створити з усіх европейських держав, включно з СССР.

* З совєтської зони повідомляють, що недалеко ріки Одри німецькі поліцаї застрілили двох польських офіцерів, що хотіли втекти на Захід.

* Новообраний фінляндський парлямент розпочав свою першу сесію, обравши на голову парляменту соціял-демократа Карль Августа Фаґергорма.

* В Індонезії посилили дуже свою терористичну акцію проти християн мусулманські секти. Вони змусили протягом останніх місяців 6 500 християн перейти на мусулманську віру. Багатьох священиків та християнських діячів вбили або поважно поранили.

* З Лондону повідомляють, що в Єгипті перебуває тепер коло 80 колишніх німецьких офіцерів, між ними багато СС-ів, що вишколюють єгипетську армію.

АТОМОВА ПАНІКА

Останні експерименти американського штабу з найновішими типами атомової бомби, що виявили досі нечувану вибухову силу водневої бомби, викликали в цілому світі незвичайно живу дискусію. Передові державні мужі й комісії, і цілі парляменти, міжнаціональні і національні організації та численні маси окремих громадян розсипалися з заявами, відозвами, протестами тощо. Всі вони просто в панічному страху звертаються з закликом стримати всі дальші спробні вибухи атомових бомб.

Навіть прем'єр Англії Черчіл та індійський прем'єр Неру включилися до дискусії. Правда, Черчіл був примушений до цього виступу англійськими лейбористами, що поставили вимогу підпорядкувати американські атомові спробні експльозії під міжнародню контролю. Черчіл в своєму виступі став по боці Америки, заявляючи, що це була б дуже погана служба для світу, якщо б Великобританія вимагала контролі або заборони дослідів атомових бомб. Індійський прем'єр, натомість, в своїх кількакратних виступах вперто вимагає припинити ці досліди та винести рішення про заборону атомової зброї.

Найбільше шуму й гуку робить, звичайно, Москва вкупі з своїми аґентурами в цілому світі, але все це, мабуть, надаремно. Головні контраґенти і організатори дослідів над атомовою зброєю в США — стоять твердо на своєму становищі. Всі американські провідні політики й державні мужі стверджують, що:

удосконалення водневої атомової зброї є конечним, щоб знайти і розвинути таку зброю, яка б відстрашила Совєтський Союз від дальших аґресій;

випробування цієї зброї є конечним, щоб докладно вивчити можливості майбутньої ворожої агресії;

в спробах з водневою атомовою бомбою США зробили такі поступи, що вже незабаром Америка зможе використовувати атомову енерґію і для мирних цілей.

Слідами сл. пам. Романа Шухевича:

СТЕПАН БАНДЕРА

Командир - провідник

(Закінчення)

IV.

Коли в 1943 р. створилася кризова ситуація в ОУН, то однією з головних, може найістотнішою її причиною було питання пляну, форм і методів революційної боротьби Організації в існуючій воєнній обстановці. Членські кадри, як низові так і провідні, що кермували діяльністю на місцях, відчуваючи вимогу життя, перли до широкого розгорнення політично-збройної боротьби проти гітлерівського гнету і нищення України. Зокрема на Волині краєва ОУН почала самочинно переходити на повстанські форми боротьби з участю широких народніх мас, враховуючи конечність оборони населення перед вивозами до Німеччини на невільничу працю, перед гітлерівським терором і грабунком.

Внутрішня криза в ОУН закінчилася тоді, як на чолі Організації станув сл. п. Роман Шухевич і надав такий напрям її діяльності й боротьбі, як того вимагав час. За основу своїх плянувань він брав передусім оцінку внутрішнього стану активних кадрів руху та ширших мас українського народу — їхне положення, потреби, їхні настрої, моральну готовість та практичну спроможність до активної боротьби. Шухевичеві було ясно, що в тому часі, коли гітлерівці довели до крайніх меж свій терор і експлуатацію в Україні, а рівночасно їх воєнні успіхи і сили почали спадати, — серед українського населення дозрівала готовість і потреба розгортати широку боротьбу.

Така боротьба, крім оборони народу перед гітлерівським винищуванням, лежала в пляні дальшого ведення визвольних змагань. Серед велетенських подій і катастроф світової війни не може мати більшого зовнішнього значення ані відгуку підпільна боротьба малих розмірів, як під час миру. В такій обстановці звертають на себе увагу і набірають поважнішого значення тільки акції таких форм і розмірів, що самі дорівнюють воєнним подіям, або помітно впливають на їх розвиток.

Це мав на увазі Провід ОУН, а зокрема Роман Шухевич, переставляючи визвольно-революційну боротьбу на широкі рейки повстанських дій УПА. Вона досягла найширших розмірів під кінець воєнних дій на Українських Землях, коли відступали німецькі війська і все далі на захід посувалась поворотна большевицька окупація. ОУН, вийшовши з дотогочасних рамок і форм своєї дії, зорганізувала Українську Повстанчу Армію, даючи їй основний командний і вояцький кадр. УПА творить щораз більші з'єднання і переходить до більших мілітарних дій, якими зв'язки українських земель стоять під фактичною контролею ОУН-УПА, які організують і керують найважнішими секторами національного життя. Німці зразу старались спинити той розвиток і зламати ОУН-УПА більшими нищівними поліційними і військовими акціями. Коли ж це не вдалося, а до того їхнє положення на фронтах все далі погіршувалось, вони були примушені поважно рахуватися з силою української революції, уникати зударів з нею, а навіть шукати перемир'я. Це використовує УПА й ОУН в ситуації пересування фронтів, щоб скріпити свої сили і запаси та перейти до боротьби з большевиками ліпше підготованою.

Разом з розширенням форм і засягу боротьби поширено теж структуру визвольно-революційного руху. Крім Української Повстанчої Армії, створено Українську Головну Визвольну Раду, як найвищий орган революційно-державного характеру, з розрахунком на активну участь в ній і у визвольній боротьбі організованих сил інших політичних напрямків. Кожна тотальна боротьба, а зокрема революційно-визвольна вимагає одноцілого керівництва. Щоб запевнити таку одностайність при зложеній структурі визвольної формації ОУН-УПА-УГВР, сконцентровано в одних руках найвище керівництво: Роман Шухевич-Тур-Чупринка-Лозовський був рівночасно Головою Проводу ОУН, Головним Командиром УПА і Головою Ґенерального Секретаріяту УГВР. Така концентрація була подиктована доцільністю і потребами самої боротьби, а не особистими претенсіями Шухевича, ані якимсь тоталітаризмом, чи диктаторською системою ОУН.

Яка ж була дальша перспектива перед визвольно-революційною боротьбою, який плян, коли при пересуненні воєнних фронтів поза Українські Землі на захід, під кінець війни з Німеччиною, умасовлено і найширше розгорнено революційні змагання у повстанській формі? На це питання була не одна відповідь, так, як не було однієї, домінуючої думки про те, який буде розвиток міжнародньої ситуації зараз після закінчення німецько-аліянтської війни.

Багато надій пов'язувалось з переконанням, що західні аліянти після перемоги над Німеччиною зараз же вступлять у війну з СССР, або, принаймні, загрозою війни змусять большевиків віддати значну частину своїх нових загарбань. Теж частина провідних діячів українського визвольного руху, піддалася таким сподіванням і вважала за доцільне в такому пляні наставляти боротьбу й діяльність. Для них розгортання широких і голосних повстанських дій в кінцевій стадії війни мало головний сенс у тому, що це мав бути добрий старт до західніх альянтів. Поперше йшло про унаглядненння і підкреслення факту, що український революційно-визвольний рух боровся проти Гітлера і через те має підстави для союзницьких взаємин з західніми державами. Подруге — треба було показати силу і боєвість цього руху в боротьбі з большевизмом, щоб Захід належно оцінив вартість України як союзника проти СССР. З такого погляду, що старт до західніх аліянтів є найважнішим питанням визвольного руху, зроджувались тенденції змінити його внутрішній зміст і обличчя так, щоб їх достосувати до смаку і бажань керівних кругів Заходу.

Речники тієї концепції, в надії на швидку війну Заходу з СССР і на його активну піддержку для повстанської боротьби в Україні, були б готові поставити все на ту одну карту. При тому брано до уваги теж таку можливість, що коли б західні держави не йшли на конфлікт з СССР з власної ініціятиви, то розгорнення широкої повстанської боротьби в Україні, а далі теж в інших підбольшевицьких країнах, зокрема в сателітних, може спонукати Захід прийти з активною мілітарною допомогою і втягнутися у війну з большевиками. Такі міркування, без реальних основ, зроджувалися з почуття безвихідности у людей, які не бачили можливостей, щоби революційно-визвольний рух міг вдержатися в підбольшевицькій дійсності без зовнішньої піддержки після свойого широкого розгорнення у повстанських формах УПА.

Але Провід, що залишився в Україні і далі кермував революційно-визвольною боротьбою, зокрема його душа і голова — Роман Шухевич, інакше трактував справу. В центрі його думання, плянування і дії, як завсіди, так і в тодішній ситуації, стояв не розрахунок на сприятливу конюнктуру і на допомогу ззовні, тільки вимога самостійного вдержання та розбудови сил і боротьби української національно-визвольної революції. Ставка на власні сили, на власні змагання, що є основою визвольної концепції ОУН, була в Романа Шухевича справою глибокого переконання і керівною засадою дії. Українську визвольну революцію він розумів як глибинний процес, що має захопити цілий народ, як неперервну боротьбу, не зважаючи на ситуацію та як постійне вдержування, відновлювання діючих революційних сил. Це підстава і необхідна передумова для того, щоб у сприятливій ситуації дійшло до переможного визвольного повстання.

(Закінчення на 5. стор.)

Індонезія:

Труднощі молодої держави

Післявоєнний період у міжнародній політиці характерний обширним розчленовуванням великих кольоніяльних імперій на самостійні держави, які нерідко після вікової неволі та крайнього кольоніяльного визиску знову здобували право на незалежне життя. В наслідок цих подій, також Індонезія здобула свою незалежність, звільняючи себе від довгої кольоніяльної залежности зі сторони Голляндії.

Коли після чотирьох років від дня постання індонезійської держави, проаналізуємо політичну і господарську ситуацію в цій молодій країні, що складається з низки островів (найбільшими та найважливішими з них — це Суматра, Джава, Борнео і Целебес), тоді мусимо прийти до надто невеселого образу цілої ситуації.

Як подають вістки, індонезійський уряд, на ділі, має владу тільки над деякими частинами країни, якщо не брати до уваги факту, що банди та терористичні групи різних напрямів, активні навіть у великих містах, а деякі терени перебувають у вирі повстань, головним чином, політичних повстань, проти центрального уряду. Ці рухи кидають в сторону джакартського уряду закид, що він веде на цих теренах тільки політику крайнього визиску, а всі уряди поповняє тільки джаванцями. Це призвело в північній Суматрі та південному Целебесі до відкритої револьти.

В Джакарті, в міжчасі зрозуміли, що зроблено велику помилку, усуваючи конституцію, що була в Індонезії за голляндського панування. Індонезійський уряд робить всякого роду намагання, щоб перевести послаблення децентралізації, проте ще сьогодні не зважується на цей надто небезпечний крок, побоюючись, що це, серед певних обставин, може призвести до розпаду 80-мільйонової союзної держави на ряд самостійних державних одиниць.

Причиною такого побоювання є, між іншим, факт, що ще посьогодні не переведено там вільних виборів, хоч немало про це говорено протягом останніх декількох років. Сьогоднішній парлямент Індонезії не постав в наслідку загальних виборів, але, частково, через номінації та різного роду вузькомаштабні «вибори». Заходить небезпека, що в таких загальних виборах мусулманська опозиційна партія разом з соціялістами, а не Національна Партія Секарно, що тепер є при владі, могла б здобути більшість в індонезійському парляменті.

Отже, стає ясним і зрозумілим, чому ще досі там не переведено загальних всенародніх виборів, і чому вони вже від чотирьох років послідовно відкладаються. Бо, не-заперечним фактом є те, що уряд, який не спочиває на справжній волі народу — не має основних виглядів на успіх. Доказом цього є також поголоски про те, що армія підготовляє державний переворот. Проте інші заявляють, що про такий переворот в Джакарті не може бути й мови, тоді як він вповні можливий в рядах самої армії.

Конфлікт усередині індонезійської армії має своє джерело в розходженні думок між властивими військовими фахівцями з західніми кваліфікаціями та революційними провідниками, що, як народні герої, увійшли вже в історію Індонезії. Вже від довгого часу тягнеться цей конфлікт між виборовими частинами та народньою армією, по боці якої стоїть сам президент індонезійської республіки, що разом з нею відвойовував незалежність Індонезії.

Тому вповні помилковим було б говорити про розбіжності та непорозуміння між армією та урядом — зате зовсім правильним є вбачати їх в рядах самої армії. Отже, з цієї причини, треба прийняти, що коли одна частина армії стоїть по стороні уряду — тоді друга в опозиції до нього. Ходять чутки, що сьогоднішній міністер оборони Іва Кусумасумуті є кол. комуністом. Проте, це ще зовсім не каже, що уряд Національної Партії Індонезії спирається на колишніх комуністах. Все таки, через партійні перегрупування в парляменті, урядова НПІ стоїть перед зростаючою опозицією, і зовсім можливим видається, що вона готова шукати підтримки серед комуністів.

В Індонезії під цю пору проживає біля двох з половиною мільйонів китайців, які, завдяки своїм комерційним здібнощам, перейняли від голляндців майже усі важливіші ділянки господарського життя країни, включно до великих торговельних домів. Вони являють собою нелегку проблему для молодої держави, коли зважити, що вони з великими надіями і подивом споглядають на зростаючу могутність їхньої матірної країни. Треба також сподіватися, що на випадок конфлікту, який нависає над Азією, вони, в одинаковій мірі, готові дати піддержку і Мао Це-тунґові і Чанґ Кай-шекові.

Коли розглядати господарську сторінку життя країни — тоді і тут даються завважити невеселі, а навіть катастрофічні познаки. Чужоземні капіталовкладання — це окрема проблема для себе. Хоч там можливості капіталовкладання зза кордону є дуже великі, а то й безмежні і дуже побажані, проте політика сьогоднішнього уряду — далека від правильної. Причини, однак, треба шукати у наскрізь помилковій голляндській кольоніяльній політиці. Зумовлена ресентиментом протизахідня політика індонезійців тільки увіковічнює та закріплює помилки минулого, а зі своєї сторони нічого не робиться в напрямі до покращання цілої ситуації.

«Індонезація» — так треба б звати помилкову, проте дуже поширену політику теперішнього уряду — дається завважати майже в усіх ділянках життя, в торгівлі, господарстві, та навіть в індонезійських університетах. Всюди йдуть послідовні намагання все життя відібрати від чужоземців і передати до рук індонезійців. Хоч Індонезія — це країна з незвичайно врожайною землею, з великими потенціяльними багатствами, проте належного використання цих ресурсів досі не вдалось досягти.

90% усього населення проживає на селі, задовольняючись денним заробітком, що відповідає 0.40 НМ. Голляндська адміністративна політика призвела до того, що скрізь по всій країні дається відчути хвороблива недостача кваліфікованих сил. В Індонезії голляндці держали в своїх руках понад 80% усього адміністративного апарату — тоді, як в Індії, де ситуація є подібною, англійці контролювали тільки 5% усієї адміністрації, а 95% її поступово передавали в руки індійців. Результат такої політики той, що всюди сприймається з великою непевністю та занепокоєнням, зовсім недвозначний і діяметрально суперечний та ворожий інтересам цієї молодої країни: абсолютний брак фахових кадрів в усіх ділянках політичного, господарського і культурного життя.

Продукційний рівень, в порівнянні з минулими роками, поважно знизився, в державному бюджеті постав загрозливий дефіцит, що його намагалось покрити випуском додаткових паперових грошей, та вичерпування золотих резервів, які зменшились в порівнянні з минулим роком на половину — все це дані, які самі багато говорять про себе.

З початком березня цього року — вже вп'яте за останні два місяці — індонезійський уряд видав закон, що стосується до переказування грошей за чужоземні послуги, силою якого на ці гроші накладається обтягнення у висоті 66 2/3 відсотка. Цими заходами, головним чином, будуть діткнені зиски та дивіденди чужоземних капіталовкладників, а цей крок дав вже в наслідку сильну знижку курсів індонезійських акцій на великих світових біржах.

Уряд, який не може промостити собі шляху в здійснюванні власних плянів, армія, що не є суцільною, катастрофічне зниження золотих резерв і знижкова тенденція в світових цінах на ґуму та цину — важливі предмети індонезійського експорту — недвозначно вказують на поважні труднощі, перед якими в майбутньому буде стояти ця молода азійська країна.

Індонезійська молода держава, яка вийшла з кольоніяльного стану, стоїть на шляху до великих внутрішніх конфліктів та ускладнень. Чи витримає вона цей великий іспит перебороння всіх труднощів і вийде на вершок своєї могутности, покаже майбутнє.

М. Б.

Англія:

Комуністична інфільтрація організацій молоді

СПРАВА ІНФІЛЬТРАЦІЇ АНГЛІЙСЬКОГО ПЛАСТОВОГО УЛАДУ ПЕРЕД ПАЛАТОЮ ЛОРДІВ

Комуністична інфільтрація громадського життя у вільних країнах світу є однією з основних большевицьких метод у змаганні до світової влади. При цьому окрему увагу звернено на організації молоді, як ті, що об'єднують осіб у віці, в якому ще немає виразно скристалізованого світогляду, вироблених політичних поглядів, розважного й критичного підходу до суспільних явищ, життєвого досвіду та знаннів дорослої людини; особи того віку, в своїй несвідомості, наївності, простодушності, запальності й бажанні чину, є схильніші прийняти за добру монету все, що блищить — навіть порожню пропаґанду й голі слова. Яку велику вагу прив'язували й прив'язують комуністичні можновладці до інфільтрації саме організації молоді, видно хоча б із того, що вже в 1922 р., з ініціятиви [illegible] КП винесли постанову знищити рухи моралі вільного світу зсередини, за допомогою інфільтрації з-зовні. Зокрема в роки по другій світовій війні, коли половина Европи опинилась по той бік залізної заслони, а комуністична гідра, маючи опертя й допомогу від постійно зростаючої мілітарної та економічної потуги СССР, піднесла свою голову в ряді держав Західньої Европи, — можна було ствердити катастрофальні наслідки толерантції до комуністичної інфільтрації з боку багатьох організацій молоді, які по черзі: 1) морально розложено, 2) опановано, 3) перебудовано і 4) обернено на офіційні школи майбутніх комуністичних кадрів.

Такі, хоч може й загальновідомі, але не досить рішуче висловлювані думки мимоволі насуваються в зв'язку з останніми дебатами в британській Палаті Лордів у справі постійних спроб комуністичної інфільтрації англійського пластового уладу. Притокою до дебат прислужився виступ лорда Стенґейта, який, як ліберал старого, можна сказати, віджитого типу, виступаючи в обороні права комуністів на членство в пластовому уладі, запропонував ухвалення резолюції, що «на думку Палати Лордів накинення пластовим уладам політичної й релігійної (пластуни присягають бути вірними Богові — **Р.**) перевірки є чужим духові уладу та його завданням і суперечне англійській національній традиції свободи сумління». — Резолюцію свою мотивував лорд Стенґейт тим, що: 1) аполітичний, всесвітній рух молоді, яким є пластовий улад, не повинен бути втягний в антикомуністичний фронт холодної війни (цікаво: хто змагає до політичного використання пластового уладу, як не комуністи? — **Р.**); 2) дискримінація й усування комуністів із пласту через їх політичні переконання становить зміну в дотеперішніх напрямних, що спирались на толеранції й справедливості; 3) перевірка політичної надійности сполучена з встряванням у приватне життя й сумління пластунів.

Впровадження організаційної чуйности й засобів самооборони в англійському пластовому уладі (що викликало таке обурення й занепокоєння

(Закінчення на 6. стор.)

В. ДИМЕРСЬКИЙ

Земельний закон УНР

18. січня 1918 р. і 8. січня 1919 р.: соціялізація, «кооператизація» та інші соціялістичні «традиції»

(Продовження)

КООПЕРАТИЗАЦІЯ

З політичної економії відомо, що «кооперативами вважаємо таке господарське підприємство вільно об'єднаних рівноправних осіб, що має на меті збільшення трудових доходів або зменшення видатків на споживчі потреби членів підприємничого колективу» (М. Добриловський, «Політична економія», 1946, стор. 244).

Чи є такими кооперативними підприємствами колгоспи в Україні? — Ні, бо колгоспи, як довела практика, це шлях до павперизму і одна з форм такого соціялістичного рабства, в якому рабовласником є соціялістична держава, а рабами — селянство. Але це не заважає большевикам твердити, що — «в СССР основними формами кооператизації є: колгоспи, що являють собою добровільні об'єднання селян для спільного ведення колективного сільського господарства...» («Словник чужомовних слів», Державне Видання, Москва, 1949, стор. 334).

Але не краще розуміють кооператизацію і українські соціялісти з УСП. Дійсно: в § 11 позицій УСП («Вільне Слово», ч. 1, 1950, стор. 17) сказано, що УСП бореться — «за кооператизацію господарської трудової діяльности», але нічого не сказано про те, що в дійсності УСП бореться за об'єднання діяльности селянства в кооперативні трудові спілки.

Що ж то за спілки? Яка їхня природа? Який принцип тих шаповалівсько-кооперативних трудових спілок? Що то за «кооператизація?» Як розуміють кооператизацію українські соціялісти?

Вичерпну відповідь на ці запити знаходимо на сторінках книги «Революційний соціялізм на Україні» М. Шаповала.

На стор. 241-242 цієї книги читаємо: «Окремо треба зазначити, що ми ні крихти не захоплюємось теперішньою кооператизацією і не думаємо на ній базувати розвиток трудового спільчанства». — **«Сучасна кооперація є породіллям капіталізму і має вмерти разом з ним, а натомість має вирости, як тепер прийнято говорити, клясово-трудова кооперація, котру ми розуміємо, як трудові продукційні спілки в новому суспільстві»** (підкреслення наше — **В. Д.**).

Це значить, що УСП, під диригуванням шаповалівців, бореться не за звичайну кооперацію, а за кооперацію соціялістичну, тобто бореться, поперше, за знищення сучасної кооперації, а подруге — ставить своєю метою об'єднати українські сільські господарства способом так званої трудової кооперації, тобто способом колективізації, під плащиком кооператизації. Простіше: УСП ставить своєю метою творити ті трудові спілки, які ми вже розглянули в цій праці, в розділі «соціялізація». А трудові спілки, як ми вже знаємо, «це — ліквідація права приватної власности на знаряддя селянської продукції — мертвий і живий інвентар» (М. Шаповал, так само, стор. 239-240).

Правда, соціялісти з УСП в § 11 своїх позицій називають свою «кооператизацію» розвитком «всіх видів вільної кооперації», але це не що інше, як та «еволюція», передумови якої заложено в земельному законі 1918-1919 рр., це та підступна політика соціялістів, про яку М. Шоповал каже на стор. 163 своєї книги, а саме: **«трудова спілка може творитися по приватній ініціятиві бажаючих, але держава буде опікуватися ними: це задача соціялістичної політики» (!).**

Можна собі уявити, що то за «опікування» соціялістичної держави, і що то за «соціялістична політика». При всіх умовах, це політика, головною ідеєю якої є соціялізація, тобто згін селянства з землі, дуже подібний до того згону, який відбувався в період мануфактури, в останні часи середньовіччя. Не даремно ж М. Шаповал погрожує «розвиненим технічним апаратом примусу», воскресаючи тим самим те криваве законодавство проти експропрійованих, про яке К. Маркс говорить у своєму «Капіталі» (т. I, 8. вид. 1936 р., стор. 630).

І якщо в останні часи середньовіччя, в період «первісного нагромадження», тих, що не примирилися з цим згоном із землі, таврували, рубали їм руки та інше, то чим кращі були б наші соціялісти, які, намагаючись зігнати з землі українське селянство, загрожують селянам та їхнім дітям «єгипетськими карами», які ще й не снились (про ці «кари» буде далі).

Соціялістична політика нам відома. Вона здійснюється в СССР. Це завжди політика «цукерки й батога», тобто державний протекціонізм стосовно до колективізації, поєднаний з примусом і терором проти тих, хто є в опозиції до колективізації. Цей примус і терор виконує соціялістичний, тобто найбільш «розвинений» технічний апарат примусу.

Про цей «технічний апарат примусу» ми вже казали в розділі «Земельний закон». А тепер нам залишається уявити собі, як низько треба впасти морально та утратити всяке почуття сорому, щоб цинічно заявити друкованим словом про свій намір посягати на свободу народу, за допомогою «розвиненого технічного апарату примусу», тобто за допомогою катування й розстрілів.

Історія знає всяких узурпаторів, але ні один з тих, що жив у нашому столітті, ще не насмілився заявити в пресі або прилюдно, що він проти свободи. І це тому, що свобода є вищою метою всього людства, і виголосити війну свободі неможливо.

Перший, хто зробив це — є український соціяліст Микита Юхимович Шаповал*).

Тепер «співробітники та учні» М. Шаповала заховавшись в УСП і накинувши їй свою програму, заявляють: **«капіталістичний лад відмирає, а натомість приходить форма усуспільненого господарства»** («Вільне Слово», ч. 1, 1950, стор. 10).

Як бачимо, українські соціялісти вважають, що форма усуспільненого господарства приходить, **мусить** прийти, що б там не сталось, бо, мовляв, «капіталістичний лад відмирає». Вони й досі вірять у «пророцтво» ворожби К. Маркса, який «пророкував», що чим більші верстви робітничої кляси і промислова армія, тим більше офіційний, призначений урядами павперизм і, що, мовляв, «це — абсолютний, загальний закон капіталістичного нагромадження» (К. Маркс, Капітал, т. I., 8 вид., 1936, стор. 551). Для них зовсім не існує того факту, що сам термін «капіталістичний лад» стає вже застарілим, і що в США, наприклад, трудові верстви, які виїжджають на працю своїми власними, почасти люксусовими автомашинами, перетворились на нову клясу, К. Марксом зовсім не передбачену. Більш того: через власну відсталість, українські соціялісти не можуть зрозуміти того, що — як довела практика соціялізму — націоналізація, а з нею й соціялізація, є не чим іншим, як рабством. Щоб зрозуміти відсталість українських соціялістів, порівняймо їх із соціялістами московськими, від яких, власне, українські соціялісти і «одержали» були свій соціялізм**).

Ось що російські соціялісти пишуть у своєму органі «Соціалістическій Вестнік», ч. 4, від 15. квітня 1947 р., на стор. 70-ій: «На підставі досвіду, що тепер є, можна зробити той висновок, що перетворення всього господарства на господарство державне або, як тепер доводиться говорити, користуючись незграбним словом «одержавлення» господарства, із свободою сполучити не можна. І зрозуміло, чому. Якщо держава стає єдиним підприємцем і ніхто не може залишити цього «господаря» і відійти до іншого, то утворюється абсолютна залежність кожного від державної влади, **здатної відійняти в кожного можливість існування.** Всякий спротив, всяка опозиція виявляються зв'язаними з ризиком фізичної загибелі. В цих умовах **кожна праця стає працею примусовою,** і жадні свободи, які начебто ґарантуються конституціями, не усувають того факту, що в громадян, які стали тільки підданцями — або навіть рабами — не залишається жадної можливости користуватись цими свободами». — «В тому чи іншому обсязі державне господарство існує тепер усюди, але якщо воно існує одночасово з іншим, не державним господарством, то свобода може бути збережена, якщо ж існує тільки державне господарство, то для свободи місця не залишається» (підкреслення наші — **В Д.**).

Нарешті, Соціялістичний З'їзд у Франкфурті на Майні, що відбувся року 1951, зробив величезний крок уперед в напрямку визволення соціялістичного світогляду від гегемонії, марксистської доктрини і, треба думати, доктрини есерівської. В «декларації принципів» цей З'їзд заявив, що **«соціялізм не необхідний».** Цей пункт декларації говорить усім соціялістам те, що на соціялізмі світ клином не зійшовся і що щастя людське може бути досягнуте й без соціялізму.

Отже соціялізм є, але необхідність його вже не існує. До цього привела, з одного боку, еволюція капіталізму, і з другого — практика соціялізму, якого необхідність тримається лише в головах українських соціялістів, яких ще й досі полонить Марксове «пророцтво», наводячи їх на думку: «що б там не сталось, а соціялізм таки мусить бути». Блаженний соціялістичний квієтизм українських соціялістів!

*

Природу соціялістичної «кооператизації» ми вже розглянули і знаємо, що це не що інше, як колгоспи. Але уявім собі абсолютно неймовірне. Уявім, що соціялісти з УСП борються за звичайну, всім відому кооператизацію, яку вони називають породіллям капіталізму, бажаючи цій кооперації смерти разом із капіталізмом.

Що ж тоді? Для чого українському селянству потрібно кооперувати свої сільські господарства? Для чого потрібно кооперувати надбудову над своїм приватним, вільним, суверенним господарством? Для чого селянам потрібний кооперативний адміністративний апарат, з його директорами, завами, замзавами, помзавами, замповзавами, бухгальтерами, рахівниками і, головно, наглядачами й погоничами, комірниками й розпредами та іншими подібним елементом, який на сучасній мові українського колгоспного багатостраждального селянства має збірну назву — «кровососи»?

А головне — хто саме буде отим директором і тими наглядачами — погоничами, комірниками та розпредами? Чи не готуються, бува, члени УСП зайняти всі оті «вільні посади»?

З яких міркувань та за яким правом все те дармоїдство, всі ті кооперативні паразити з партійними білетами в кишені, повинні живитись соками господарств українських селян, що в тяжкій праці поливають потом свої лани?

Нарешті, в чому полягає робота отих усіх дармоїдів. отих усіх **«начальників»?** Чи не в тому, що передбачає сучасний німецький вчений — соціолог-економіст проф. В. Репке, який у своєму творі «Криза колективізму» роботу цих паразитів характеризує так: «контролюють», «дозволяють», «звільняють», «здають державі», «оголошують», «бльокують», «повідомляють», «карають», «приписують», «контингентують», «заперечують», «наглядають» і, головне, «забороняють». Нагорі — «плянують», «калькулюють», «керують», «вирішають».

Ось до чого прямують українські соціялісти, які не тільки ніколи не були творцями матеріяльних цінностей, потрібних для життя суспільства, але й взагалі навряд чи знають на власному досвіді, що таке є корисна праця!

*) Можна передбачити, що есеро-шаповалівці або їхні сателіти, яких об'єднує УСП, спробують подавати М. Шаповала як «лівого» есера, щоб у цей спосіб утворити ілюзію своєї приналежности до «правих» есерів. Але проти цього говорить уся їх поведінка і все те, що ми про них вже сказали. Крім того, треба пам'ятати, що на еміґрацію вийшли тільки «праві» есери, а з ними, як їх лідер, вийшов на еміґрацію і «правий» есер М. Шаповал. Що ж до «лівих» есерів, то вони залишились в СССР і вступили пізніше в комуністичну партію большевиків або, як каже М. Шаповал на стор. 25 своєї книги — **«пішли в Каноссу — злеґалізувались у комуністичній партії».**

Нарешті й різниця між «правими» і «лівими» есерами не дуже велика. І ті і другі — терористи, і ті і другі борються за обезвласнення селян і за колективізацію.

Кількість «лівих» есерів, які пішли **«в Каноссу»** і злеґалізувалися в комуністичній партії большевиків, була така велика, що анархіст Нестор Махно в своїй книзі «Под ударами контрреволюции», виданій у Парижі, навіть називає большевицьку владу не просто большевицькою, а **«лівоесерівсько-большевицькою».**

Справедливість вимагає сказати, що «лівим» есерам не довго довелось бути співробітниками большевиків. Як і треба було чекати, майже всіх їх большевики знищили. Але знищили не тому, що есери були від них духово далекі, а тому, що вони були до них дуже близькі і тому могли з ними конкурувати.

**) Вчителями українських соціялістів є соціялісти московські. Ф. М. Достоєвський в «Бесах» згадує українця Толкаченка, який приймає участь у тому конспіративному зібранні соціялістів, на якому читає свою доповідь Шиґальов. Достоєвський так характеризує цього соціяліста: «Такий собі Толкаченко — дивна особа, людина вже літ сорока і відома величезним вивченням народу, найбільше — шахраїв і розбійників».

(Далі буде)

З матеріялів III. Конґресу АБН:

Маніфест свободи

Антибольшевицького Бльоку Народів (АБН) оголошений на III. Конґресі АБН в березні 1954 р.

1. Мир наших часів покоїться на масовій могилі свободи сотень мільйонів людей, що належать до гноблених народів у совєтсько-російській сфері влади. Численні нації, що складають третину роду людського, є насьогодні вже позбавлені того найвищого людського блага, а решта світу перебуває в небезпеці теж позбавитись своєї свободи.

2. Гіршим за війну є тривале вимордовування народніх мас за мирних часів. Вчорашні воєнні злочини є ще далеко перевищені сьогоднішніми злочинами большевицького терору в мирних обставинах.

3. Поділ сьогоднішнього світу має не ґеографічний характер, а світоглядовий. Противенство — не між Сходом і Заходом, але між людьми і силами, що з них одні вибрали тиранію, а другі — свободу. Між цими двома таборами міститься лінива інерція, що може призвести до фатальних наслідків.

4. Борці за свободу існують не лише на Заході, так само як і поплічники тиранії — не всі на Сході. Саме по той бік залізної заслони живуть свободолюбні, але уярмлені людські маси, що борються проти тиранії, бо вони зазнали її на власному тілі. А по цей бік залізної заслони є мільйони людей, що ще сліпо йдуть за кличами большевизму, бо вони ще не ознайомились з його дійсністю і нехтують свою свободу саме через те, що вони її посідають.

5. В боротьбі між добром і злом сила зла полягає здебільшого в слабості добра. Демонічний дух московського деспотизму не міг би сам завойовувати світ і нищити його, якби не торувало шляху до большевицької аґресії засліплення вільного світу, нехтування неподільности миру та свободи і заперечення їх через пактування з тиранією.

6. Тим самим, смертельна небезпека для нашого сьогоднішнього світу міститься не тільки і не стільки в самому Кремлі, скільки в отій систематично навіюваній ілюзії, начебто свобода і большевицький деспотизм можуть мирно співіснувати.

7. Найбільша шанса Кремля полягає не в ідеї світового комунізму, а також не виключно в силі червоної армії, але переважно в тій ілюзії Заходу, начебто мир і добробут однієї половини світу може бути збережений чи врятований зрадженням другої половини світу.

8. Головні козирі московської тиранії — це невирішеність, нез'єднаність, і нездібність Заходу, зокрема щодо створення єдиного фронту всіх свободолюбних сил на Сході та Заході, що мали б бути змобілізовані під знаком нового світового порядку.

9. Як представники визвольної боротьби народів у цілій сфері влади совєтсько-російської тиранії, ми закликаємо о дванадцятій годині народи вільного світу та їхні політичні проводи до усвідомлення дійсного становища:

Звільніться згубних ілюзій і гляньте нарешті тверезо в обличчя правди!

Прокиньтесь з усіх блудів, що їх безперестанно породжує злочинна та хитра дипломатія Москви у вільному світі!

Зліквідуйте всі противенства та дрібні еґоїзми між собою і дайте одні одним по-лицарському руку під гаслом священного походу, від якого залежить усе!

Подайте ще вчасно руку простягненим до вас мученицьким рукам наших скривавлених народів, що є покликані бути надійним аванґардом того священного походу!

Бо ж ідеться при цьому не про самі лише наші народи і не про саму лише вашу свободу та добробут, але про долю роду людського і про основи людської культури взагалі.

10. Об'єднані в АБН народи і їх представники ще раз застерігають і закликають Вас:

Приєднайтесь до нашого гасла — «Свобода народам, свобода людині!» — і виборіть укупі з нами свободу світу, якщо не хочете загинути самі!

І коли тиранія буде нарешті подолана, то не лишайтесь на роздорозі!

Якщо має бути встановлений правдивий мир, якщо має бути збережена свобода прийдешніх поколінь, то покладіть вже сьогодні основи нового світу справедливости — без тюрем народів, з вільними національними державами для всіх народів уярмленого світу!

Бо немає особистої свободи, ані демократії, без національної свободи!

І немає також національної свободи без державної самостійности!

І немає справедливости без рівноправних і самостійних національних держав, пов'язаних взаємним шануванням та визнанням!

Хай живе співпраця, солідарність і мир між вільними народами майбутнього світу справедливости та поступу!

Хай живе всесвітня свобода, що повинна перемогти і переможе, бо вона була, є і буде міцніша за деспотизм!

Система большевизму:

Проф. Г. ВАЩЕНКО

Колгоспне рабство

2-го листопада 1920 р. Ленін, виступаючи з промовою на III. З'їзді всеросійського комсомолу, сказав:

«Не важко було прогнати царя — для цього потрібно було всього декілька днів. Не дуже важко було прогнати поміщиків — це можна було зробити за кілька місяців, не дуже важко прогнати і капіталістів.

Але знищити кляси незрівняно важче; все ще залишився розподіл на робітників і селян. Коли селянин сидить на окремій ділянці землі і привласнює собі зайвий хліб, що не потрібен ні йому, ні його худобі, а всі останні лишаються без хліба, то селянин перетворюється вже в експлуататора; чим більше він залишає собі хліба, тим йому вигідніше, а інші хай голодують. «Чим більше вони голодують, тим дорожче я продам свій хліб». **Треба, щоб усі працювали за одним спільним пляном, на спільній землі, на спільних фабриках і заводах і за спільним розпорядком** (підкреслення наше). ...Ви бачите, що тут не можна домогтися так же легко, як прогнання царя, поміщиків і капіталістів. Тут треба, щоб пролетаріят перевиховав, перевчив частину селян, перетяг на свій бік тих, що є селянами трудящими, щоб знищити спротив тих селян, які є багачами і наживаються за рахунок нужди останніх».

Ми навели таку довгу цитату з промови Леніна, бо вона фактично визначала й до цього дня визначає політику большевиків в галузі сільського господарства і селянського питання. Не будемо зразу доводити безпідставність і провокативний характер висловлень Леніна. Це з повною переконливістю зробила страшна підсовєтська дійсність. Тепер ми лише зформулюємо ті завдання, що їх ставить перед комуністичною партією і совєтською владою Ленін.

А завдання ці такі:

1. Повна ліквідація земельної власности, навіть найдрібнішої.

2. Знищення різниці між робітниками й селянами, перетворення селян на сільсько-господарських робітників.

3. Праця селян, як і робітників, мусить проходити за одним спільним пляном і, значить, підлягати єдиному керівництву з центру. А таким центром, звичайно, є Москва.

Фактично всі ці завдання слід розуміти, як запровадження колгоспного рабства, шабльонізацію сільського господарства, обезосіблення селянина, позбавлення його всякої ініціятиви і обернення на знаряддя комуністичної партії і большевицької влади. Засобом для здійснення цих завдань є роз'єднання селян, як сказано в промові Леніна, на «працюючих» і «експлуатуючих». Оскільки ж під експлуатуючими Ленін розумів всіх селян, що в наслідок своєї праці мали якісь лишки збіжжя і т. ін., то під «працюючими» треба розуміти якраз тих, хто найменше працювали на землі і тому нічого не мали. Інакше, керівна роля на селі передавалась найменш працездатній частині селян, які разом з «пролетаріятом» гнітили справді працюючих селян, нищили їх або обертали на пролетарів.

Цей пекельний плян обертання селян на рабів большевики почали реалізувати з перших днів большевицької революції. Для цього в першу чергу були організовані комітети незаможних селян, що на місцях здійснювали диктатуру пролетаріяту, себто, грабували, а іноді і вбивали заможніших селян. До «комнезамів» увійшла найгірша частина селянства: нероби, п'яниці, злодії. Багато між ними було таких, що порвали зв'язок із селом і до революції жили у фабричних центрах або в таких містах, як Одеса, що вславилась великою кількістю шахраїв і злодіїв. Більшість їх повернулась тепер на села і стала «начальством». До якого занепаду допровадило це «начальство» сільське господарство на Україні, про це ми писали в попередньому числі «ШП». Большевики, за вказівками Леніна, примушені були «зробити крок назад» і застосували НЕП. Але від свого завдання колективізації сільського господарства не відмовились. Наступ на заможне селянство продовжувався і за часів НЕП-у.

В 1923 році, себто, в скорому часі після запровадження НЕП-у, я був у рідному селі і заходив до заможних селян. Я був вражений, в якому злиденному стані вони були. Обірвані, виснажені від важкої праці. А коли один з цих селян повів мене на своє поле, я був здивований. Розкішна висока і густа пшениця, буйна конюшина, буряки, без єдиної травички між рядками. На пасовиську ситі корови й воли. З задоволенням і гордістю селянин розповів мені, що він восени виконає повністю «продналог» («продовольственний налог» — продовольчий податок), після чого залишиться і йому чимало, і він, і його родина заживуть тоді по-людському. Але даремні були його сподівання. Як довідався я потім, цей селянин справді своєчасно виконав «продналог», але на наступний рік на нього наклали такий податок, якого він виконати вже не зміг. Тоді большевицька влада забрала все його майно, а його самого з родиною викинула з хати. А в 1933 р. цей селянин був вивезений на північ в концентраційний табір. Того ж року був вивезений і його син. Обидва вони загинули.

Це типовий випадок, що характеризує большевицьку «політику» на селі. «Продналог» — це не є звичайний земельний податок, що існував і існує в усіх державах і застосовується за певними виробленими нормами, має загально обов'язковий характер. У большевиків він мав індивідуальний характер. Большевицька влада, як тоді казали, «доводила плян до двору», себто, визначала для кожного селянина податок більший чи менший, залежно не від кількости землі, а залежно від того, чи влада ставила своїм завданням «ліквідувати» певного селянина, як куркуля, чи ні.

Така «політика» призводила до того, що господарства працьовитих селян занепадають, самих селян «розкуркулюють», а за невиконання «продналогу», як «злочинців», саджають у в'язницю, або, як це широко практикувалось особливо з 1928 року, засилають на північ в концентраційні табори, де селян чекала смерть.

Все це було підготовкою до «суцільної колективізації», що почалася з 1929 року. Тепер большевицька грабіжницька влада рішуче робить «два кроки вперед». Шляхом систематичного грабунку вона зміцніла матеріяльно, а шляхом терору — зміцніла й політично, себто, була певною, що повстання проти неї було не можливе. При цьому большевики застосовують найжорстокіші засоби, щоб зламати спротив селян і таки зробити їх всіх колгоспними рабами. З цією метою розпалюється нечуваний грабіж селян, що зветься розкуркулюванням. Жертвами його тепер стають не тільки т. зв. «куркулі», а й усі селяни взагалі, за винятком може тих, хто брав активну участь в розкуркулюванні. Для керівництва грабунком з Московщини надсилається т. зв. двадцятип'ятитисячники. Їм допомагають місцеві комуністи, комсомольці і навіть школярі. Вони ходять від двору до двору з загостреними залізяками, прощупують ними землю на городах, в садках, розвалюють комини, шукають, чи не заховав селянин декілька кілограмів приробленого ним хліба, щоб врятувати від смерти себе і свою родину. І коли щось знаходили, нещасного селянина викидали з хати і, як ворога народу, спроваджували в концентраційний табір.

Всі ці заходи большевицького грабунку спричинились, як відомо, до страшного голоду на Україні, від якого загинуло 7-8 мільйонів селян.

Так партія «перемогла» українських селян і загнала тих, що залишились живими, в колгоспи. Сталін, радий з такої перемоги, тоді вигукнув: «Жить стало краще, жить стало веселіше!»

Але мета, поставлена Леніном, — обернути селян на робітників, що не мають жадної власности і, як ті роботи, працюють за загальними надісланими з Москви плянами, — не була ще повністю виповнена. У селян ще залишились присадибні ділянки, на яких вони садовили городину і тримали дрібну худобу. Тому комуністична партія й уряд продовжують наступ на селян. Насамперед большевики до мінімуму зменшують присадибні ділянки і обкладають податком все, що приробили на них селяни. Але й цим большевики не задовольнились. Після другої світової війни робляться заходи щодо «укрупнення» колгоспів. Хрущов висуває проєкт «аґроміст». За цим проєктом, всі селяни мають жити у великих будинках міського типу, працюючи лише на усуспільненій землі. Проєкт цей ще не здійснений, але тенденція його ясна.

Тиск на селян посилився особливо після приходу до влади Маленкова. З метою не тільки матеріяльної, але й психологічної пролетаризації селян, на села командирується велика кількість пропаґандистів і різних фахівців: працівників МТС, аґрономів і т. п. В наслідок цього соціяльний склад села змінився. Значний відсоток сільського населення складається з сільської інтеліґенції, що поступово стає своєрідною клясою доглядачів і погоничів сільсько-господарських робітників, які своєю чергою стають справжніми рабами.

Які ж наслідки дала большевицька колективізація сільського господарства? Наслідки ці страшні. Перш за все, селяни-трудівники перетворились на справжніх рабів, позбавлених всяких прав і всякої ініціятиви.

Сільсько-господарська праця, яка у вільних працьовитих селян часто включала в себе творчі моменти, в колгоспі набула суто механічного характеру і стала великим тягарем — працею з примусу. Зрозуміло, що це шкідливо відбивається на психіці селянина. Разом з цим колгоспне рабство принесло з собою для наших селян великі злидні. Україна до большевицької революції не знала голоду. За большевицького панування вона зазнала справжній голод у 1920-1921 рр., у 1932-1933 рр. і в 1946 році. А мимо того, колгоспне селянство завжди перебуває в напівголодному стані і ходить обдерте.

Дехто з прибічників колгоспної системи притримується тієї думки, що колгоспне господарство збільшує продуктивність сільського господарства, бо воно нібито дає можливість широко використовувати найскладніші сільсько-господарські машини. Так можуть думати лише ті, хто затруєний большевицьким дурманом і не бачить довколишньої дійсности. Німецький селянин працює на землі, яка своєю видайністю далеко поступається перед родючою українською чорноземлею, а має з неї врожаї, що значно перевищують врожаї в колгоспах на Україні. В своєму господарстві німецькі селяни застосовують різні машини, що значно полегшують працю селянина і дають йому можливість працювати не тільки на широких просторах, але й на малих площах, навіть орати землю між деревами, де не можна працювати навіть звичайним плугом, запряженим кіньми чи волами... Особливо ж не може нормально розвиватись у колгоспах тваринництво. Про катастрофальний його стан в СССР можна довідатись навіть із совєтської преси.

Все це добре розуміють і розуміли українські селяни. Тому то вони робили такий великий опір, коли большевики, керовані Москвою, заганяли їх у колгоспи. Тому то вони так ненавиділи й ненавидять колгоспну систему та ведуть проти неї боротьбу.

Д. ДОНЦОВ

Рік 1918, Київ

Від Редакції: У виданню ЛВУ в Торонто незабаром вийде з друку нова книжка Д. Донцова — Рік 1918, Київ — щоденник автора з тих днів випадково збережений (в його політичній частині). Уривок з нього подаємо на цім місці. Автор, в березні 1918 року вернувся з еміґрації до Києва і мав за честь мати пост шефа одного з департаментів пресової служби.

29 травня 1918.

О 7-ій год. у Гетьмана, у палаці. Нарікав на партійців наших, які «все саботують». Знову пояснив мені цілі своєї політики. Питався, яке я маю враження: чи йде до українізації, чи до русифікації? Я відповів, що, здається, не йде до того, що є заміром гетьмана. Це, мабуть, так і є. Нарікав на німців. Дав йому ще одну свою статтю в «Новій Раді» про справу Криму. (Який німці збираються відкраяти від України).

При виході перейняв мене Палтов (віцеміністер закордонних справ). Дуже мною опікується. Тим разом говорив зі мною не по-російськи, а по-польськи. Типовий виплід «Юго-западного края». Палтов робить все: організує пресові бюра, призначає архиєреїв, видумує новий однострій для армії. Крім того, безнастанно в розмовах з німцями. Коли в передпокою над сходами, де сидять Крига і Кочубей, гетьманські адютанти, — дзвонить телефон, дуже часто людина, з якою жадають розмови, є «ексцеленц фон Пальтов». Ніхто б не припускав, що цей веселий, метушливий чоловік з округлим обличчям і з «цвікером» на носі, має стільки енерґії.

Був у Дорошенка. О. Шульгин (був. міністр Центральної Ради), хоче їхати з дипльоматичною місією до невтральних країн. Не знає, як на це подивляться німці.

30-го травня.

Перейняв У. Т. А. (українська телеґр. аґенція) від Дивіна. Вчора радився мене Міхновський. Йому робить Гетьман пропозицію вступити до нього на якусь досить неокреслену посаду дорадника. Вагається. Боїться, що це сінекура. Порадив йому, щоб сам усталив обсяг і зміст тої посади і щоб на це згодився Гетьман.

Святий Боже! Як всі мої земляки хочуть міністерських портфелів! Нині приходив до мене (від соц.-самостійників) Луценко. Просив переслати до Львова і Берліна їх меморандум про курс теперішньої політики уряду.

«Рабочая Жизнь» закидує «Новій Раді» зміну курсу «ес-ефського» органу, (соц.-федералісти), бо в ній видруковано мою статтю. Від Федорцева лист зі Львова. Тон мінорний. Пише: «про Вас також багато говорять, а іменно, що Ви є при Гетьмані; що Ви враз зі Скорописом брали участь в перевороті, що були на всіх тайних засіданнях; що Ви були на листі міністрів, але німці Вас скреслили», і т. п. Нісенітниці!

Увечері в льожі в Опері. «Прекрасна Олена» Оффенбаха. На долі сиділи (німецький посол) Мумм зі своїми. Глядячи на заллятий електрикою партер, слухаючи ординарних дотепів безжурних блазнів на сцені, і порівнюючи все це з траґічною дійсністю, згадував «Останні роки Речі Посполитої» Костомарова, або Реймонта — «Рік 1793».

31 травня.

Увечері, в Українському Клюбі на Пушкінський. Вітання Кубанської делеґації, що прибула до гетьмана. Промови і пр. С. Шелухін оповідав про свої мирні переговори з большевиками. Яких прекрасних дипломатів мали ми за старої гетьманщини! І яка мізерія тепер. Демократи! Шелухіна люблю за його темперамент та інтелігентне обличчя. Як правник — він хаотичний.

1. червня.

Біганина і авдієнції. Досі не зовсім розумію, чим міг збудити довіря Скоропадського. Посту, який мені дав (пресова служба), не шукав.

Хочу дати до друку відозву про автокефалію православної церкви української. В Клюбі «Родина» стрінув Когута, Біляча, Біського, Лоського, Суровцеву. Остання повідомила, що курієр до Львова їде щойно завтра. Загальний песимізм. Страйк в міністерствах. Хоч особисто всі, здається, почувають себе добре. Не слідно почуття свідомости великої траґедії, яка розіграється на Україні.

М. ін. був свідком однієї комічної сцени в був. царськім палаці, де тепер були міністерства. До мого шефа, віцеміністра внутрішніх справ, Вишневського, прийшов Світозар Драгованов, щоби зголосити свою димісію (був урядовцем в однім міністерстві Центральної Ради), бо не хотів лишатися при «антиукраїнськім уряді гетьмана». При цій сцені Вишневський говорив по-українськи, а Драгоманов по-російськи. Аж я звернув йому увагу, що пан міністр говорить по-українськи.

2 червня.

Ввечері — в «Літературно-Артистичнім Клюбі». Лиш трохи росіян. І це має бути російська інтелігенція у Києві! Моя душа втішилася. Коли так, то з нами ще не так зле. Росіяни замало мають власних сил, щоб тримати нас.

3 червня.

Австріяки, здається, добре провадять свою справу. Архикнязь Вільгельм єднає масу сторонників, має коло себе десять тисяч Болбочана і Натієва. Не думаю, щоб Австро-Угорщина зважилася чинно виступити з українськими плянами проти Німеччини, може єднає собі симпатії на всякий випадок... Архикнязя пізнав я так: вже після вибуху революції, коли я був у Львові, я звернувся до січових стрільців, щоб уможливили мені передістатися на Україну до Києва. В наслідок цих заходів, дістав я власноручну картку від архикнязя з запросинами його відвідати. Він стояв тоді, з своєю, зложеною з галичан-українців, частиною в Кадлубинцях коло Тишків. З моєї подорожі до Києва тоді, вправді, нічого не вийшло. Але при тій нагоді я запізнався з Вільгельмом ерцгерцоґом. Приняття було ласкаве, був у нього з нашим «фельдкуратом», українцем Зофійовським. Довге тримбання степом вночі, під місяцем з нашим уланчиком, замість кучера. Потім — «унтерштанд зайнер Кайзерліхен Гогайт». Молодий чоловік, літ 24-ох. Типовий Габсбрґ. Уперта форма черепа. Елеґантні рухи. Страшна упертість, але, здається, слаба воля; яка дає впливати на себе. Щось з української вдачі. Не дурно його зацікавила наша нація. Це було в 1917 р. Тоді я йому привіз тайну постанову Берестейського миру про поділ Галичини — на українську і польську частину. Тішився, показував свої листи до і від ґр. Черніна (австр.-угор. міністра закордонних справ). Архикнязь провадив уже здавна свою проукраїнську політику. Застерігався, що про ніяку корону на Україні йому не сниться. Очевидно! Про такі речі говориться post factum, а перед тим — лиш думається. При вечері нам приграваала уланська орхестра — українські пісні — з кількох музик. Коли Архикнязь дав їм рукою знак відійти, відіграли ще на останок цісарський гимн «Ґотт ерґальте». Цілі моєї подорожі мені тоді осягнути не удалося.

Про Вільгельма — архикнязя оповідали мені цікавий енекдот. Він дуже хотів познайомитися з Махном, але його — занадто льояльне — стрілецьке окруження відмовило його від того. Мовляв, чи ж випадає Габсбурґові бачитися і розмовляти з таким бандитом? Вільгельм відповів: «Шкода! Остаточно, чи ж не були перші Габсбурґи такі самі, як ваш Махно»?

Лише діставшися знову до Києва, під час світової війни і революції, починаю розуміти ліпше історію давньої гетьманщини. Боротьба ґруп, партій, котерій, аґентур, держав, окремих особистостей і цілих концепцій історичних на цім маленькім кусникy Божої землі, що зветься Україна. Те саме, що й тоді. Титанічні подриги, і...

О 8 год. на обіді у гетьмана. Налево від нього сиділи майор Гаазе, один його лейтенант, Полтавець та інші. Направо — я, Палтов, ґен. Дашкевич-Горбацький та ін. Оповідав м. і. гетьман про те, що треба скорше провести закон про підданство. Незадоволений був з Ради Міністрів, яка заповолі йому працює: «Я б усе робив без неї, звичайними приказами». — «Або просто телефонічно» — вставив я. Палтов глянув на мене зляканими очима, мабуть, перецінюючи загальне зрозуміння для мого дотепу. Зрештою, це не була іронія з моєї сторони: я відчував, що тепер, — нерішена ще війна, змора большевизму над нами, — треба ділати страшно скоро і рішуче, власне декретами. Гетьман оповів про сенсацію, яка мала наступити за кілька днів. З приводу свого визнання Центральними Державами, має видати універсал, в якім, за прикладом давніх гетьманів, уживатиме виразу — «Ми».

«Як Ви думаєте, — звернувся до мене, як це буде принято»? — «Цензори, пане гетьмане, матимуть багато роботи», — відповів я. Мав я на увазі обурення демокритичної преси на таку нову формулу.

Майор Гаазе безцеремонно інтерпелював мене з приводу «тенденційности» УГА, яка інформувала (— навіть не про всі!) розрухи на провінції. Пан майор був незадоволений з того. Офіційно ці розрухи не існували. Говорив теж про намір німців видавати часопис для людности України в цілях німецько-українського зближення. Лише один клопіт мав — в якій мові цей часопис видавати? Відповів я, що коли Німеччині залежить на з'єднанні українців, хай видає по-українськи; коли ж росіян — по-російськи... Відповідь, маю враження, його не задовольнила. Я умисне удавав наївного і не поміг пану майорові, коли він, даремно шукаючи на моїм обличчі хоч тінь зрозуміння для своїх плянів, старався виложити ціль і конечність такого орґану преси.

По цім обіді і розмовах при столі, приємно відітхнув на вулиці. Щойно перейшов дощ і повітря було чудове.

4 червня.

«Киевская Мысль» і «Рабочая Жизнь» починають нагінку на новозасноване пресове Бюро, і на мене. Не знати, чого вони виходять з себе — чи тому, що я промовляв на з'їзді преси по-українськи, чи тому, що промовляв проти федерації. Злі язики називали цей з'їзд преси — «всеврейскій з'єзд русской печаті на Украйне». Сказати цьому з'їздові кілька слів післали й мене.

Бачив Липинського. Вчора казав мені гетьман, що він призначений вже нашим послом до Відня. Проти цього плететься інтриґа, як кажуть, з російської сторони. Його противники висувають на пост віденського посла якогось ґен. Семенова, який був в царській контррозвідці і військовим аташе у Відні. Пости послів обсаджуються незавше як треба. В Берліні — барон Штайнгель, кадетський українець, в Софії українофіл Слівінський.

Архикнязь Вільгельм робить в Александровську Запорізьку Січ. Гетьман його не боїться. Був щирий, отверто мені сказав якось:

«Що тут довго говорити! Ясно, що як німці схочуть, щоб я був гетьманом, то буду. Як ні, — то ні».

І, подумавши, додав:

«Але мені здається, що вони хочуть».

Вчора при обіді гетьман знов позволив собі натяк в сторону Гаазе про Крим:

«Ось вони лиш з Кримом там хочуть щось зробити»! — кинув до мене, моргаючи на майора.

О 6 год. ввечері дістав запрошення на засідання політичної комісії при міністерстві заграничних справ. Доручили мені виробити реферат про політичні границі України.

О 8 год. ввечері на концерті Кошиця. Стрів полк. Коссака, був. командира Січових Стрільців. Оповідав про враження в Галичині від перевороту. Леґенди, про які писав Федорів в листі до мене, здається, досить там були поширені. Оповідав, що з уст митрополита Шептицького впало і моє назвисько, як арґумент проти ворогів гетьманства в Галичині.

Бачився з Петлюрою. Виглядав, ніби, за щось ображений.

Міністерство Внутрішніх Справ бажає від мене кооперації з Союзом Земельних Власників. Тим самим, який в недавніх своїх постановах висловився за повну реставрацію земельних відносин без жадних уступок селянству. Кооперувати з Союзом не буду.

Був у мене болгарський посол, проф. Шішманов (оженений з донькою Драгоманова). Просив приїхати до себе.

В Міністерстві Закордонних Справ попризначувано людей, які не орієнтуються в справах. Многі не розуміють правничої мови.

Увечері — відчит одного бувшого міністра Центральної Ради. Говорив як ґімназист. Його промова нагадувала статтю в глухім провінціяльнім часописі.

6 червня.

Нині працювати в бюрі не удалося. Якийсь склад з амуніцією вилетів в повітря (кажуть на Звіринці). Було з 15 сильних детонацій. Шиби в бюрі з вікон, що виходили на Хрещатик, всі вилетіли. Мене і секретарів мало не збило з ніг, коли ми, підбігши до вікон, глянули вділ на вулицю, усіяну товченим шклом. Тут і там лежали, мабуть збиті з ніг повітрям, люди. Всі з бюра кинулися на діл, до сутеренів, де й просиділи коло підгодини. В ухах лящало від лоскоту, з деякими панями була гістерика.

Приїхав редактор Голубець зі Львова. Оповідав ті самі сплетні про Скоропадського, про **вето** німців на мене. Оповідав про чутку, що я перефорсував кандидатуру Д. Дорошенка на міністра. Це вигадка. Хоч Д. Дорошенко в цій справі й звертався до мене.

(Закінчення на 6. стор.)

Знижка цін в СССР:

Черговий совєтський блахман

Рада міністрів СССР та ЦК КПСС 1-го квітня ц. р. ухвалили чергову постанову про нове зниження державно-роздрібних продажних цін на харчі та на промислові товари. Знижка цін у середньому становить від 5 до 15%. Знижка, як правило, за совєтською системою, подається у відсотках, чого не робить ні одна країна в світі.

Характеристичним в новій знижці є те, що на хліб печений та на муку, які в СССР являються основним продуктом харчування (оскільки нема за що купити товщів і ін.), — ціни знижені лише на 5%. Отже, населення і далі мусить себе обмежувати в споживанні хліба, сидіти на голодній пайці, тим більше, що збіжжева проблема в СССР нерозв'язана.

Ціни на товари, які в СССР вважаються люксусом, як напр. шовкова тканина, готовий шерстяний одяг, капрон (щось як нейльон), шкіряне взуття та ін., тобто, на товари, які через свою дорожнечу не можуть широко купуватися населенням, — ціни знижені на 15%. Зате на неякісні товари, як напр. парусове та ґумово-комбіноване взуття — ціни знижені в середньому на 20%.

Нова знижка — сьома з черги знижка по війні. Вона, з одного боку, свідчить про перманентний жебрацький стан населення СССР, а з другого — про нерентабельність праці совєтської промисловости, нестабільність совєтського ринку та безкінцеве самовільне зростання цін, не дивлячись на «соціялістичне» плянування.

Одначе, нова знижка цін стала черговим козирем і знаряддям у руках російської компартії для посилення нового тиску на населення, проводжуваного під шильдом «підвищення» культурно-матеріяльного рівня населення.

Черговий совєтський блахман пропаґується як спеціяльний подарунок компартії та уряду для населення в зв'язку з святами 1-го травня.

А втім, кремлівські видавці закону про нове зниження цін, мабуть, забули, що закон видано 1-го квітня. То ж чи не є це звичайним обманом?

Д. О.

Зміни у Варшаві

ПОЛЬСЬКОГО САТЕЛІТА ПІДСТРИГАЮТЬ НА МОСКОВСЬКИЙ ФАСОН

Конґрес Польської Комуністичної Партії (офіційно Польська З'єднана Робітнича Партія) закінчився досить сензаційно. З заключним комунікатом подали варшавські ґавляйтери інформацію про цілий ряд змін в їхніх рядах. Найважливішою з них є відділення (на теперішній московський лад) уряду секретаря ЦК від посту прем'єра. Дотеперішній керівник партії, і водночас прем'єр, Берут залишився лише секретарем ЦК, а прем'єром став Циранкевіч. Далі замість дотеперішніх десять заступників прем'єра призначено лише трьох — Мінца, Новака і Бермана. Останній був зник в минулих двох роках зовсім з політичної поверхні, коли то в російській імперії посилились були антисемітські акції.

В повідомленнях подається також новий склад Політбюро партії в такому складі: Берут, Завадзкі, Циранкевіч, Мінц, Новак, Рокосовскі, Охаб, Берман, Мазур, Йозвяк, Радкевіч, Двораковскі і Замбровскі.

З Батьківщини:

А. МОДЕСТ

Боротьба ОУН в Україні не стихає

З'ЇЗД КОМПАРТІЇ УССР І З'ЇЗД КОМСОМОЛУ СССР ВИЗНАЮТЬ АКТИВНІСТЬ БОРОТЬБИ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ НА РІДНИХ ЗЕМЛЯХ

Як уже повідомляла наша газета, останніми днями березня цього року в Києві відбувся черговий 18-ий з'їзд компартії УССР. Головну промову — доповідь про працю КП України виголосив перший секретар ЦК Кириченко. Промова фактично жадною мірою не заторкувала працю ЦК та всієї компартії на Україні. Вона заторкувала все політичне і економічне життя України у московській неволі. З'їзд КП України не говорив і не займався партійними справами, як це звичайно належиться з'їздові. Бо ж нормальними справами державного життя повинен би був займатися уряд УССР, а не партійна верхівка. Як кожна промова партійно-комуністичного верховоди, так і промова Кириченка спочатку була вся переповнена «фактами» досягнень в УССР за час від останнього 17-го з'їзду, що відбувся півтора року тому. Але про досягнення Кириченко говорив лише загальними словами. Коли ж він перейшов до характеристики окремих галузей господарства УССР то виявилось, що ті досягнення дуже бліді.

В своїй доповіді Кириченко не тільки повторив повідомлення ЦСУ України про виконання пляну за 1953 рік, але в багатьох питаннях сказав навіть відвертіше, як це було до цього часу. Вугільна промисловість Донбасу виконала плян лише на 99%, низка шахт Донбасу роками не виконує пляну. Металюрґійна промисловість також виконала плян лише на 99%. Машинобудівельна промисловість, як заявив Кириченко, плян виконала, але на скільки відсотків — він не сказав. Можна з певністю твердити, що Кириченко навмисне приховав відсоток, бо плян невиконано. Хемічна промисловість плян виконала на 103%. Зрозуміло, що для майбутньої війни військова промисловість мусить пляни виконувати. Електропромисловість аж ніяк не задовольняє потреб українського населення та господарства. Також не виконали пляну кравецька, мебльова, шкіряна, взуттєва та інші промисловості, тобто промисловості предметів народньої потреби. Про розвиток промисловости виробу предметів першої потреби населення Кириченко виразно каже, що до УССР довозяться з РСФСР ножі, мясорубки, примусні головки, голки, канцелярійне приладдя. Натомість до Росії з України вивозиться хліб, вугілля, цукор і ін.

Після характеристики стану української промисловости Кириченко дає оцінку й розвиткові сільського господарства України. Хоч за словами Кириченка сільське господарство України досягло великого розвитку, але... орні площі під збіжжеві культури, в порівнянні з 1940 роком, скоротились на 1 мільйон га, а посіви зерно-фуражних — на 2 мільйони 550 тис. га. Лише за час від 1948 року по 1953 рік у 8-ми південних областях України орна площа під зернові культури скоротилась на 800 тис. га. Незадовільно розвивається і скотарство та інші галузі.

Отже, з доповіді Кириченка виявляється, що в усіх галузях економіки України є великі недоліки, недотягнення, невиконання плянів, погана організація господарства.

Цікава партійна статистика, оголошена Кириченком. В Україні на 1-е березня нараховується 833 777 партійців, з них 780 615 членів та 53 162 кандидати партії. До складу компартії України влилося тепер 32 тис. партійців з Кримської области. За останні півтора роки в члени партії прийнято 75 814 осіб, а в кандидати — 37 879.

Як заявив Кириченко, під час перевірки членів партії (читай — чистки) виявилось, що до партії попролазили ідеологічно ворожі партії елементи, від яких партія «звільнилась».

Говорячи про ідеологічне виховання населення та зміцнення партійних рядів, Кириченко підкреслив про оунівських «недобитків». Він сказав буквально: «Партійні організації західніх областей України повинні й далі підвищувати свою чуйність у боротьбі проти оунівських недобитків, не допускати, щоб вони пролазили до колгоспів, на підприємства, в учбові заклади та там вели свою ворожу роботу. Всебічне посилення чуйности — найперша вимога до партійних організацій... В боротьбі за успішне виконання комуністичного будівництва зростає роля ідеологічної роботи... Компартія України та український народ будуть і далі свято зберігати дружбу народів нашої батьківщини і непримиренно боротимуться проти буржуазної ідеології, а передусім проти буржуазних українських націоналістів...»

Про українських «буржуазних» націоналістів Москва, з своїми поплентачами на Україні галасує без кінця. Дуже дорого Московщина заплатила б, щоб і фізично і духово знищити в Україні ОУН, ім'я Степана Бандери, революційно-визвольну боротьбу українського народу.

Про ОУН згадувалось не лише на 18-му з'їзді партії. Про українських «буржуазних» націоналістів обговорював листопадовий пленум ЦК КПУ в 1952 році. Проти бандерівців велику статтю в журналі «Родіна» за 1953 рік написав кандидат історичних наук СССР І. Щербак, бандерівців та оунівців «проклинав» і Гречуха на 5-ій сесії Верховної Ради СССР. При тому зазначалось, що українські «буржуазні» націоналісти не є явищем лише західніх земель, а що вони діють по всій Україні. І якщо Кириченко тепер звертається до парторганізацій західніх земель, то це тільки стверджує, що український визвольний революційний рух діє на всіх українських землях. «Сянівських» кордонів тепер немає — а це найголовніша небезпека для Кириченка і Москви. З другого ж боку, зі слів Кириченка треба зробити висновок, що навіть до партійних організацій на західніх землях Москва не має довір'я і насичує їх зайдами-партійцями з Московщини.

Активні визвольно-революційні дії ОУН не дають Москві спокійно поневолювати та грабувати український народ. Це стверджує і 12-й з'їзд ВЛКСМ, який відбувся в Москві вкінці березня ц. р. З'їзд вислухав доповідь делеґації від ЛКСМ України, а особливо доповідь секретаря ЦК КСМУ Балясної. Вона заявила, що комсомол — перший помічник партії у вихованні комуністичної ідеології, як серед молоді, так і серед всього населення. Особливо ж серед школярів і піонерів. Але на Україні в тій справі є величезні похибки, недотягнення та викривлення...

Отже, і за твердженням Кириченка на 18-му з'їзді партії, і за заявою Балясної на 12-му з'їзді ВЛКСМ українська «ідеологія» недописує. Між іншим характеристичним є той факт, що представники комсомолу від РСФСР абсолютно нічого не говорили на з'їзді про недотягнення російської «ідеології».

Визнання самих керівників компартії й комсомолу СССР про боротьбу ОУН в Україні, само собою, є вимушеною для них річчю. Це вказує на безперервність руху спротиву українського народу проти московсько-большевицьких окупантів.

Сільське господарство СССР:

КАРАТУЛЬ

На шляху до повного удержавлення колгоспів

Глибока аналіза доповідей Маленкова та Хрущова, а також постанов вересневого і лютневого пленумів ЦК КПСС свідчить про те, що партія з своїм совєтським урядом пішли широким фронтом в напрямі нової корінної реорганізації колгоспної системи, перетворюючи колгоспи в пряму державну форму господарства.

Колгосп до цього часу розглядався партією і урядом, як «добровільне» товариство, яке має власне майно, колгоспну землю, витрати й прибутки. Частина тих прибутків все ж таки осідала в колгоспах і ними диспонував лише той колгосп, якому вони належать. Тепер вирішено те все зліквідувати. Щоб не було «запаморочення» від успіхів, на допомогу покликано МТС-и. Через МТС-и кремлівський уряд спрямовує тепер колгоспи на шляхи удержавлення. Для цієї цілі в МТС-и і колгоспи спрямовано, знову ж таки, з заводів і фабрик РСФСР величезну кількість робітників. Хрущов у своїй доповіді на лютневому пленумі заявив, що коли до вересневого пленуму директорів МТС з вищою й середньою освітою було лише 69%, то тепер — 79%, головних інженерів з вищою і середньою освітою було 36%, тепер — 88%. В колгоспах безпосередньо працює 100 тис. аґрономів і зоотехніків МТС, в штати МТС зараховано 125 000 чоловік постійними робочими, з промисловості до села повернулось 50 тис. робітників-механізаторів. В 1953 році сільське господарство одержало 139 тис. тракторів, 18 тис. пропашних тракторів, 41 тис. зернових комбайнів, 69 тис. вантажних авт, більше 2 мільйонів інших сільсько-господарських машин.

Таке наснаження сільського господарства машинами та пересякнення його робітниками свідчить про те, що селянське питання залишилось для компартії і надалі одним з головних питань, яке ще не розв'язане. Воно тепер стало особливо гострим соціяльно-політичним питанням. Зрештою, селянське питання ніколи не випадало з уваги Москви. Ще Ленін у своїх творах писав: «Пролетарська революція скасувала в Росії приватну власність на середники виробництва. Совєтська влада приступила до **загальнонаціональної** організації великого виробництва на державній землі і в економіці держави, розподіляючи робочу силу між різними галузями господарства держави...» (Твори Леніна, т. II, стор. 476). Отже, як бачимо, колгоспники є звичайною робочою силою, яка розподіляється державою, а колгоспи це загальнонаціональне виробництво.

Тепер ленінська теорія ще з більшим натиском почала переводитися на селі. Виявилось, що колгоспна система у тому стані, в якому вона була дотепер, не сповнила тих сподівань, на які від неї чекала компартія.

Отже перед московською компартією постала ділема — або повертатись назад до індивідуального господарювання на селі, або зовсім зцентралізувати керівництво сільським господарством, іншими словами кажучи — удержавити його. Першим етапом удержавлення була «добровільна» колективізація. Другим етапом стало «укрупнення» колгоспів при повільній ліквідації села. Третім етапом — тобто сучасним — є насичення колгоспів і МТС індустрійними машинами для сільсько-господарських праць, пересякнення колгоспів і МТС-ів сотнями тисяч партійців, пересунення з індустрії та спрямування в сільське господарство майже мільйона робітників з Московщини. Ці всі організаційно-політичні заходи КПСС свідчать, що колгоспи вже йдуть шляхом кінцевого удержавлення.

Для удержавлення колгоспів Москва пішла на дуже далекосяжні кроки, навіть аж до переміщення низки міністерств та головних управлінь міністерств із столиць республік у виробничі райони. Так, напр., республіканське міністерство чорної металюрґії УССР розміщене не в Києві, а в Дніпропетровському. Міністерство вугільної промисловости УССР буде перенесене з Києва до Артемівського (Донбас). Головне управління каракулеводчеських радгоспів СССР пересувається з Москви до Узбекістану, Казахстану та Туркменістану. Головне управління зернових радгоспів переноситься до Іркутська (Сибір), а науково-дослідний інститут буряківництва переноситься з Москви на південні землі України.

Таким чином міністерства та «главки» «наближаються» до виробництва, тобто так, щоб на місцях здійснювати завдання партії про удержавлення сільського господарства.

Партія заплянувала ще й інші заходи щодо удержавлення колгоспів. Тепер дано пряму директиву сільським партійним організаціям — посилити приймання колгоспників до партії. Хрущов заявив: «За останній час вступ до партії був дуже обмежений. Партія проводила політику обмеження вступу. Але це не означає, що для колгоспників вступ до партії зачинений. Ми мусимо приймати до партії колгоспників, особливо передових. Але за 1953 рік до партії прийнято лише 16 620 колгоспників. Це дуже мало».

Це є пряма директива приймати колгоспників до партії, тобто спартизувати колгоспне селянство.

Такі заходи спрямовані на те, щоб якнайскорше спролетаризувати селянство, що полегшило б удержавлення колгоспів та збільшило б контролю і нагляд над селянством з боку партії.

ЗИНОВІЙ АЛЬТА

Хрущов робить нову чистку

НАГІНКА НА ВИДАТНИХ СОВЄТСЬКИХ КЕРІВНИКІВ - МІНІСТРІВ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА І ІНШИХ МІНІСТЕРСТВ

На пленумі ЦК КПСС, який відбувся на початку березня і про який ми вже інформували, — знов були розглянені питання підвищення розвитку сільського господарства СССР. Знову доповідь робив перший секретар ЦК Хрущов. Але його доповідь була опублікована в пресі лише 21. березня. До того часу доповідь трималася в таємниці, а за той час робились, як говорять в СССР, «відповідні оргвиводи».

Чому це так було?

Як стало відомо з самої доповіді Хрущова, різні міністерства СССР «не виявили організуючої ролі стосовно до сільського господарства». Вони занедбали справи і пустили їх на «самоплив», керівники міністерств «відірвалися від мас» і т. і. Хрущов гостро лає комуністів за їх безгосподарність.

«... Про те, які безладдя творяться в міністерствах, — говорив Хрущов у своїй доповіді, — свідчить багато фактів. Особливо ж у міністерстві радгоспів та сільського господарства. Практика життя кінських заводів СССР все це стверджує. А директорами тих заводів є, як правило, комуністи. І ось ті комуністи довели до абсолютної нерентабельности кінських заводів... Директори виступають на зборах, схвалюють лінію партії, заприсягаються, що вони борються за комунізм. Але така боротьба подібна тій мусі з однієї байки, яка сиділа на рогах у вола і всім зустрічним мухам декларувала, що вона орала. Ось такі «орачі» і згубили все почуття відповідальности, сидять на шиї в держави, живуть, не горюючи, і ні про що не турбуються. Пушкін сказав: «Заможен, славен Кочубей. Його лани є неосяжні. А там аж табуни коней». Так було за часів пушкінської «Полтави». Тепер часи не ті, але відбувається те саме. Наші новітні «Кочубеї», крім неосяжних степів та табунів коней, мають ще й до власного розпорядження легкові авта, ставки з рибою... Все мають. Лише не бажають добре господарювати. Це для нас ганьба, і ми з цим якнайшвидше скінчимо».

Ось так сам Хрущов визнав, що комуністи сидять на шиї держави, тобто на шиї народу (скільки держава з того народу живе). Партійна бюрократія так роз'їла весь совєтський і комуністичний апарат, що ЦК змушений братися ще до однієї чистки. Так попав під Хрущовську гребінку заступник міністра радгоспів СССР **Скворцов.** Хрущов прямо з місця запропонував усунути його. В неласку попали також — заступники голови Госплаву СССР **Демідов,** начальник управління сільським господарством **Дімітрієв,** і врешті — сам міністер радгоспів СССР **Козлов.**

Виступ Хрущова на пленумі ЦК КПСС одверто вказував на заповіджену нову чистку в СССР. Напевне саме тому майже місяць не оголошувалась доповідь Хрущова. Треба було відповідно підготовити «апарат» до чистки.

Про чистку свідчать ще й усі проведені останнім часом пленуми й конференції ЦК КП республік, обкомів та райкомів. Хрущов заявив, що в праці ЦК компартій, крайкомів, обкомів та райкомів — дуже багато прикрих помилок.

— Тепер треба не тільки виправити помилки, — казав Хрущов, — але й негайно підібрати нові кадри та надіслати їх на працю в ЦК КП республік, обкомів, райкомів, та на низи. —

Така заява Хрущова ще раз стверджує, що ЦК компартії СССР заплянував нову велику чистку в усіх партійних і совєтських установах сільського господарства, від верхів до низів.

Боротьба з неокомунізмом:

227

протестують проти поширювачів ідейного хаосу на еміґрації

В деяких лідерів українських політичних партій еміґрантського походження виробився чомусь хибний погляд на ті широкі кола людської спільноти, які формально не належать до політичних партій чи організацій, начебто вони нездібні до жадної політичної праці. Навіть більше, коли творяться якісь центри, бльоки і т. і., то позапартійні маси абсолютно іґнорується, хоч серед позапартійних багато є інтеліґенції, людей політично й державно вироблених.

Доказом цього можуть бути ті 227 українців, які свого часу на зборах в Ульмі висловили свій гострий протест проти ширення на еміґрації ідей хвильовизму-комунізму.

Ці безпартійні люди барометрично реаґують і вміють зайняти відповідне й безкомпромісове становище до будь-якого антинаціонального прояву з боку кого б то не було — «своїх» рідних-ріднесеньких запроданців типу Гулаїв і всякого роду федералістів, і своїх же шукачів різних модерних інтернаціоналістичних та націонал-комуністичних ідей і концепцій.

Один з «ідеологів і знавців» совєтської дійсности, загальновідомий і під повним своїм ім'ям Ів. М-ко, в своєму органі «Вперед», в числі 3-4 (23-24), доказує (цитуємо майже повністю і без усяких змін з його статті — «Чи УРДП соціялістична партія?»): «На Україні тепер існує **три** групи людей, з яких до **першої** ґрупи антибольшевицьких сил належить старе покоління бувших власників. Ідейну зарядку ці люди дістали в тридцяті роки, роки колективізації, голоду, «єжовщини». Очевидно, що ця катеґорія людей не знаходить собі зміни в молодшому поколінні, старіється і відмирає, насамперед фізично. Багатс людей старших помирилися з новим соціяльним укладом життя. Деякі з глибоких переконань.

До **другої** ґрупи належить абсолютна більшість населення СССР, усі так звані обивателі. Облудна большевицька талмудистика про соціялізм діє на них, як горохом об стіну. Але люди ці вже бачать, що в 1909-13 роках Україна давала по 54 пуди хліба з га., а тепер селяни в Україні змагаються за 120 пудів. Одначе ґрупа не розсуждає. Вона просто звикла до нових обставин, деякі звички — скороминущі. Інші звички засіли, що називається, глибоко в серці. Наприклад, почуття абсолютної рівности всіх, однакове для кожного право бути директором заводу, міністром, маршалом. Кажуть, що в умовах капіталізму також має право кожен бути міністром. Але це ж незрівняні речі. У нас джерело прав в силі безвласницького суспільства. В капіталістичному ж світі право бути мільйонером лежить в силі приватної власности на засоби виробництва, що може належати ідіотам, і що про неї мільйони талановитих людей не можуть мріяти. Підсовєтська людина не стерпить над собою власника заводу, житлового будинку, універгаму. Це вже не вкладається в її ментальність. Ці речі не зрозумілі людям Заходу, але в СССР вони увійшли в плоть і кров. Не забуваймо, що людям, які народилися в жовтні 1917 року, сьогодні вже по 35 років, тобто це найбільша творча сила».

«До **третьої** ґрупи належать деякі члени комуністичної партії, бувші опозиціонери, соціялісти. Немає сумніву, що мине три-п'ять років, і перша ґрупа людей в СССР зникне, а ми цей факт сприймаємо, як аксіому, бо ідеологічно третя ґрупа сильніша за другу».

Прочитавши таку «талмудистику», виходило б, що в Україні тільки через соцзмагання і стахановсько-кривоносівсько-аладінські методи праці збільшився врожай хліба, покращав матеріяльний добробут людей, що українська людина абсолютно не зможе сприйняти такого державного устрою, при якому була б приватна власність, не кажучи вже про власність на засоби виробництва; що багато людей, та ще й старшої ґенерації, «помирилися» з совєтською владою, а деякі прийняли цей «рай» з «глибоких переконань», що відмираюче старше покоління з власницькою психологією не залишає по собі зміни, бо його діти, які родилися в совєтському «жовтні» — це найбільша творча сила, яка не може жити у власній хаті, а таки тягне її до колгоспного гуртожитку; що в Совєтському Союзі існує абсолютна рівність прав людини (виходить, що й Маленков рівний з колгоспною дояркою), і кожний, користуючися з такої рівности, може бути не тільки директором, маршалом, а й міністром. Зате, мовляв, в капіталістичному світі, де існує приватна власність, робітникові живеться тяжко, а мільйонерами можуть бути і ідіоти.

За цією «теорією» джерело прав людини може бути чинним тільки за безвласницької форми суспільства, кажучи зрозумілою мовою за системи колгоспів, радгоспів, МТС — за комунізму. Виникає запитання: яка ж різниця між комуністичною і М-ківською «теоріями»?

М-ківський розподіл теперішніх українських людей під совєтами на катеґорії є фальшивий і не відбиває правдивого стану речей. Ні український народ на Рідних Землях, ні ті, що за кордоном, своєю масою в питаннях соціяльно-економічних, а особливо в питаннях трудової приватної власности, нічим не різняться, за вийнятком одиниць і невеликих розполітикованих доктринерських ґрупок.

Твердження про відмирання людей із приватно-власницькою психологією виглядає анекдотично і більш ніж смішно. Рівно ж фальшивим є погляд на другу ґрупу людей — в інтерпретації М-ка — т. зв. обивателів, які нібито не вміють думати і міркувати і в процесі визвольної революції, в процесі державного будівництва третьої ґрупи, цебто комуністів і всякого роду «нереставраторів» — будуть тільки потенціяльною, але сліпою силою.

Даремно М-ко ставить ставку на третю ґрупу, як на провідну верхівку в майбутньому процесі визвольної революційної боротьби.

Для цього може служити доказом безприкладний наочний факт, про який ми вже згадали напочатку: 18. січня ц. р. в Ульмі зібралися українці — політичні еміґранти. Серед них були й ті, що родились перед жовтнем, і ті, що родилися в «совєтському жовтні»; отже, ті, що родилися в жовтні, вчилися в семирічках, десятирічках, технікумах і інститутах; ті, що були червоноармійцями й командирами ЧА; ті, що були в колгоспах і в совєтському апараті; ті, що були на Колимі й Соловках і пасли білих ведмедів, і ті, що ніде не були; ті, що плянували й виконували пляни. Не було тільки тих, які кінчали комуністичні «артьомовки» («вища комуністична школа ім. Артема» в Харкові), і представників третьої ґрупи — що її одиниці під різними прикриттями сіють розбивацьку роботу і вносять хаос на ідеологічному фронті.

Зібрані висловили свій протест у формі резолюції, заявивши: «Хвильовизм, що є націонал-комунізмом, несе в собі небезпеку, як і всякий комунізм. Ми це рішуче засуджуємо, а хвильовистів вважаємо за чужаків, з якими в нас немає і не може бути нічого спільного. Хвильового та його однодумців вважаємо за здеґенерований елемент, який постав на потіху Москви. Весь український народ, не дивлячись на комуністичні тортури совєтського комунізму, залишається глибоко віруючим, релігійним народом і ненависником доктрин комунізму — господарча система якого, як відомо, породила нечуване рабство, голод, морд, масові вбивства, концентраки і т. і.».

Така заява представників безпартійної маси абсолютно заперечує хибний погляд лідерів деяких політичних середовищ про безпартійних, і абсолютно відкидає М-ківську «теорію» про психологію й ментальність українського народу на Рідних Землях.

Ті 227, що підписали протестаційну резолюцію, яка вже друкувалась і друкується в українській антикомуністичній пресі, є прообразом і виразником волі, бажань і прагнень усього українського народу, який тепер стогне в комуністично-московському ярмі, який добре пізнав державну форму безклясового суспільства. Український народ чекає на той час, коли він валитиме комуністичну систему і її комуністичну верхівку, бо народ хоче мати Українську Самостійну Соборну Державу без комунізму, все одно якого —інтернаціонального чи національного.

В. Горновенко

З газет:

Представники КУК і УКК відбули спільні наради

Ню-Йорк. — Минулої суботи і неділі, 27 і 28-го березня, перевели в Ню-Йорку наради представники Комітету Українців Канади і Українського Конґресового Комітету Америки, двох найвищих репрезентацій канадійських і американських українців. Після нарад проголошено короткий офіціяльний комунікат, в якому сказано, що предметом і ціллю спільних нарад була «тісніша співпраця і координація діяльности» обидвох представництв, та що окремо «обмірковано справу посилення діяльности Пан-Американської Конференції (ПАУК)», спільного представництва українців країн Північної і Південної Америки. В комунікаті в дальшому сказано, що «наради пройшли в атмосфері дружньої виміни думок та взаємного зрозуміння спільних цілей і окремих завдань обидвох організацій в їхніх країнах». Нарадами проводила президія, в складі: Д. Галичин — голова, адв. А. Яремович, голова КУК, і проф. Л. Добрянський — голова УКК, заст. голови та п. І. Білинський і д-р В. Шандор — секретарі. В склад канадійської делеґації, крім голови КУК адв. А. Яремовича, входили ще: заступник голови КУК інж. В. Коссар та генеральний секретар КУК ред. І. Г. Сирник. Від УКК в нарадах взяли участь члени Екзекутиви, Комісії Публікацій та Інформацій, як теж голови інших комісій. Під час нарад голова КУК адв. А. Яремович та голова УКК проф. Л. Добрянський дали загальний перегляд активности очолюваних ними репрезентацій, а пп. ред. В. Мудрий, д-р М. Стахів, п. Лоґуш і проф. М. Чубатий виголосили доповіді на актуальні українські політичні теми, що опісля стали базою дискусії. Звіт з діяльности ПАУК склав д-р В. Шандор. Д. Галичин, відкриваючи наради, пригадав, що попередні спільні наради КУК і УКК відбулися три роки тому у Вінніпеґу. Висловлено загальне побажання, щоб того роду наради відбувалися частіше. Під кінець першого дня нарад гостем їх учасників був на вечері відомий приятель українців о. Мурільйо, еспанський священик греко-католицького обряду, що перед війною був кілька років на Волині, опанував українську мову й тепер є духовим опікуном української громади в Мадріді, столиці Еспанії.

(«Свобода», 30. III. 54)

Козаки засуджують підривну акцію В. Ґлазкова

Козацький Національний Рух переслав до ЦК АБН заяву, в якій оголошує свою повну солідарність із цілями й завданнями Антибольшевицького Бльоку Народів (АБН), який є — як пише КНР — єдиною міжнародньою антибольшевицькою організацією, що відкрито захищає ідею Козацької Держави.

Акція інж. В. А. Ґлазкова, скерована на розвал цієї антибольшевицької організації, була проведена без відома і згоди керівних органів Козацького Національного Руху; через це — пише КНР — Козацький Національний Рух не мав і не має до цього ніякого відношення.

(«Беларускає Слова», ч. 1 (15), 25. березня 1954)

Подяка Гетьманича Данила Скоропадського

В зв'язку з моїм 50-літтям до мене надійшли численні поздоровлення, привітання й побажання від представників обох Українських Церков, від усіх клітин зорганізованого Гетьманського Руху в цілому світі, від прихильників Гетьманської Ідеї, від численних політичних і суспільно-громадських українських організацій і установ і, нарешті, від окремих українських людей, в розсіянні сущих.

Не маючи змоги відповісти на кожний привіт зокрема, складаю цією дорогою всім тим, що згадали мене у день мого 50-літнього Ювілею, мою щиросердечну подяку.

Вже майже 30 років активної роботи для України та її Визвольної Справи лежать за моїми плечима. З вдячністю і пошаною згадую всіх тих українських людей, справжніх і чесних патріотів, з якими довелось мені під час цього довгого часу сходитись і з ними співпрацювати для спільного Українського Діла. Зокрема схиляю голову перед пам'яттю мого Покійного Батька і Покійного В. К. Липинського, яким найбільше завдячую те, що став на твердий і чіткий шлях боротьби за Українську Державу.

Сьогодні, як і в моїх молодих роках, я сповнений глибокою вірою в світле майбутнє України. Не дивлячись на наші дотеперішні поразки і невдачі на шляху до здійснення нашої власної державности, страшна вкладка крови і страждань, що її дало і дає далі Українство в цілому, є запорукою, що наші зусилля не пропадуть намарно.

Озброєний і загартований життьовим досвідом, буду щасливий, коли зможу в наступних роках якнайбільше допомогти здійсненню нашого національного державного ідеалу.

В моїй дальшій роботі шукатиму, як і досі, ключа до створення справжньої, органічної української єдности, яка є передумовою, а водночас і запорукою нашого кінцевого успіху.

Для осягнення цього не відкидатиму помічної руки ні одного чесного українського патріота, якому на серці лежить добро і велич України.

Входячи в новий період мого життя, молю Господа Бога, щоб скріпив усіх нас на силах і допоміг нам, Українцям на чужині і на Рідних Землях, здійснити заповіти батьків наших — довести національну боротьбу нашу до перемоги, до власної Християнської, Української, Вільної, Незалежної і Соборної Держави!

Данило Скоропадський

Російська еміґрація:

НТС судиться з «Дойтше Ілюстрірте Цайтунґ»

Процес Мюллера-Хорунжого був не тільки сенсаційною шпигунською аферою, але також зворотнім пунктом у діяльності однієї з найбільш рухливих російських партій — НТС. Багато фактів з минулого вказувало на те, що в НТС не все гаразд. Ще перед війною, а також під час самої війни, в НТС була викрита низка совєтських аґентів. Перед кількома роками, коли американський суд судив совєтського аґента Цирковича, то всі дороги аґентурної роботи тяглись до НТС. Тоді НТС-івські діячі виступали на процесі як свідки, але вже було ясно, що в НТС сильно діє совєтська аґентура.

Ще більше ясности в ту справу внесла афера Мюллера-Хорунжого. Стало очевидним, що той галас, який робили росіяни про нібито великі зв'язки з совєтською армією, розповсюджування листівок по той бік залізної заслони і т. ін., — були лише обманом західніх політичних кіл.

Побачивши, що можна зовсім втратити політичні впливи, НТС заходився робити «перестановку» своїх кадрів і змінювати тактику своєї роботи. Так було інсценізовано «розкол» партії. Одна частина членів НТС, які дуже скомпромітовані, «викинені» з партії, а друга, «чесна» і ні в чому

(Закінчення на 6. стор.)

США:

Сьомий річний З'їзд Організації Оборони Чотирьох Свобід України

20-21. березня 1954 р. у великій залі Українського Народнього Дому в Ню-Йорку відбувся сьомий річний З'їзд ООЧСУ — Організації Оборони Чотирьох Свобід України. В З'їзді взяло участь 87 делеґатів від 36 відділів та понад 200 зареєстрованих гостей. З'їзд започатковано молитвою, яку провів **о. В. Ваврик,** ЧСВВ, а після відкриття З'їзду вступною промовою голови Головної Управи проф. І. Вовчука обрано Президію З'їзду в складі: **В. Щербій** — голова, **д-р П. Мірчук і Р. Пришляк** — заступники, пані **Шаран** і **проф. Саган** — секретарі. Рівно ж запрошено до Президії почесного голову інж. **Е. Ляховича** та почесного члена ред. **Білинського.**

Звіти з діяльности Головної Управи складали: голова проф. **І. Вовчук,** секретар **М. Рудий** і фінансовий р-т, проф. **Г. Дудка.**

Організація Оборони Чотирьох Свобід України є однією з найбільш впливових суспільно-політичних організацій в США, тому основним завданням Головної Управи минулої каденції було поборювання ідей червоного й білого московського імперіялізму та пропаґування визвольно-самостійницьких ідей серед українського і американського громадянства. Звернено увагу на видавничу діяльність, видається орган ООЧСУ «Вісник», куплено на спілку із Головною Управою СУМА друкарню, як рівно ж створено Український Народній Університет, який працює вже три місяці, а викладають в ньому визначні українські наукові сили.

Після звітів відбулась дискусія, в якій брали участь дуже багато дискутантів; вони в живій і річевій дискусії обговорили ряд важливих справ.

В суботу вечором делеґати й гості в рямцях З'їзду заслухали дуже цікаву доповідь проф. **Оглоблина** «Гетьман Хмельницький — володар і людина». В неділю почесний голова і засновник ООЧСУ інж. **Е. Ляхович** виголосив глибоко ідеологічну доповідь — «Провірка наших позицій», яка, на бажання присутніх, повинна бути видана друком.

У суботу вечером відбулась товариська вечірка для учасників З'їзду і гостей з дуже гарно дібраною програмою. Виступали: квартет в супроводі бандур під орудою п. **Левицького,** співачка п-на **З. Лавришко,** скрипаль п. **Босий,** музично-вокальний гурток місцевого осередку СУМ-у та б. член УПА п. **Черешньовський,** який поділився із присутніми спминами із життя УПА.

На початку другого дня нарад вплинуло дуже багато письмових привітів для З'їзду, від різних українських товариств і організацій з різних частин світу, як рівно ж багато представників товариств складали свої привіти усно (УКК, «Провидіння», СУБ-Англія, ЛВУ-Канада, ЦК СУМ, Пласт і багато інших).

До нової Головної Управи ООЧСУ, обрані одноголосно: **інж. Е. Ляхович** — почесний голова, **проф. І. Вовчук** — голова, **д-р П. Мірчук і проф. С. Вожаківський** — заступники голови, **М. Рудий** — секретар, **проф. Г. Дудка** — фінансовий реф., **д-р Подригула, д-р Соколишин, мґр. Кокодинський, пані Д. Степаняк і проф. Бобровський** — члени Головної Управи.

Контрольну Комісію очолює ред. **В. Качмар,** а Товариський Суд — мґр. **Е. Лозинський.**

Одностайним голосуванням схвалено відповідні резолюції.

Після вичерпання всіх точок нарад, З'їзд, через повних два дні, закінчено піснею «Не пора». **Г. Ц.**

З РЕЗОЛЮЦІЙ VII. РІЧНОГО З'ЇЗДУ ООЧСУ

... ООЧСУ непохитно вірила й вірить, що єдиним гарантом тривкого миру є визнання й забезпечення національно-політичної волі для всіх націй... ООЧСУ у своїй політичній роботі кермувалася засадою, що боротьба проти комунізму є невід'ємною від боротьби проти російсько-большевицького імперіялізму, бо большевицька соціялістично-економічна система є перш за все формою національного поневолення і нечуваного визиску народів і людини.

Україна і її національно-визвольна боротьба є найнебезпечнішою для імперської большевицької системи. Тому імперський уряд, наказуючи святкувати в усій імперії 300-ту річницю Переяславської угоди, видаючи постанову про прилучення до України Криму, веде невгаваючу, посилену боротьбу проти українського націоналізму, як основного ворога большевицької імперії.

ООЧСУ, послідовно підтримуючи революційно-визвольну боротьбу українського народу, несучи їй морально-матеріяльну допомогу, в своїй суспільно-політичній роботі допомагає визвольній політиці уряду США, який очолює і унапрямлює оборону світу перед большевицькою аґресією.

Річний З'їзд ООЧСУ пересилає щирий привіт Українській Головній Визвольній Раді, Українській Повстанській Армії і її Головному Командирові, Провідникові й Проводові ОУН, Проводові ЗЧ ОУН, вибраному 4-ою Конференцією ОУН та його Голові **Степанові Бандері.** А зокрема вітає українське геройське жіноцтво — українських матерей-страдальниць у воюючій Україні.

З'їзд закликає всю українську спільноту в США віддати всі свої сили підтримці боротьби в Україні та одностайно протиставитись усім ворожим імперіялістичним затіям і намірам російської еміґрації в її боротьбі проти української національної ідеї.

VII-ий Річний З'їзд не схвалює т. зв. двійки і вважає, що їхня незаконна дія не є в інтересі Української Визвольної Справи.

Щоб полегшити боротьбу національно-визвольного підпілля в Україні, учасники З'їзду зобов'язуються присвятити ще більше уваги революційно-визвольній боротьбі українського народу.

З'їзд схвалює перевести в травні-червні ц. р. широку акцію-протест проти большевицько-імперіялістичних затій — проти приведення українського народу до морально-політичної присяги на єдність і нерозривність з Москвою, з нагоди 300-ої річниці Переяславської угоди.

Всенаціональним протестом української спільноти в США проти імперіялістичних замірів Москви підкреслім нерозривний духовий зв'язок з Україною і її боротьбою і це буде найкращим вшануванням 25-ої річниці боротьби українського націоналізму.

VII-ий Річний З'їзд схвалює приділити якнайбільшу увагу активній зовнішньо-політичній боротьбі серед американської спільноти.

В резолюціях, крім того, схвалено посилити внутрішньо-організаційну роботу, зокрема на відтинку шкільництва і науки.

Важлива громадська проблема:

Інтеліґенція не повинна залишати «низів»

ГАРНИЙ ПРИКЛАД ІНТЕЛІҐЕНЦІЇ ШТУТҐАРТУ. — НАД ЧИМ ПОВИННІ ЗАСТАНОВИТИСЯ ГРОМАДСЬКІ ЦЕНТРАЛІ

На сторінках української преси вже не раз привернено увагу на досить невідповідне явище організації українського життя на терені Німеччини: за старим принципом скупчення українців в одному місці, дійсно дійшло в останніх роках до того, що поза Мюнхеном, в інших містах і краях Німеччини, українське організоване життя на більшу скалю майже завмерло. Це явище було аж надто некорисним, бо, поперше, Мюнхен не столиця Німеччини, ані центр якоїсь вищої німецької чи більш-менш світової політики. За наслідок того становища править у дійсності не то що нездобування нових позицій, але й утрачування давніх контактів і відчуження від інших центрів, які не мають своїх осідків у Мюнхені. Вже принцип федеральної побудови Німецької Союзної Республіки повинен був стати для нас зразком, як будувати наше громадське життя на цьому терені. Відомо, що Мюнхен, напр., не має жадного впливу на рішення уряду Баден-Вюртемберґу. Повна централізація українського життя в одному місті є неґативним явищем, і вже найвища пора покінчити з цим станом.

Рештки нашої інтеліґенції збились чомусь у Мюнхені і там, на 90% бувши безробітними, попали в млинок партійних сварок, приватних інтриґ, мізерного заробітчанства по переповнених українських установах, що й зводить їх на акції всіляких збірок, бо в кінці з чогось треба жити. Це напівіснування не може покращати навіть тоді, коли ще не одну, а десятки точок і крапок над «і» поставлять. Так дійно витворилась атмосфера взаємного поїдання, бо майже всім, а краще сказати — більшості — бракує поважного, продуктивного й належного зайняття. Накопичення інтеліґенції в одному центрі є явищем шкідливим і на дальшу мету нестерпним.

Як тим часом живуть українці по інших містах Німеччини?

В Штутґарті й околиці начислюється біля 600 українців, які ще донедавна були всіма забуті, а виринали в свідомості тільки в час збірок. А там — і уряд Баден-Вюртемберґу, і цілий ряд наукових установ, що зацікавлені в східньоевропейській проблематиці, далі — різні церковні допомогові організації і сильні національні організації інших східньоевропейських народів; одним словом, — всі передумови для творення тут сильнішого українського життя.

Сітка ЦПУЕН справді існує, але ефект внутрішньої і зовнішньої її праці був далеким від задовільного. Окремі зв'язкові аж ніяк не можуть задовольнити всіх вимог сьогоднішнього життя. Великі зміни наступили з початком 1954 р., коли тут створено Тимчасовий Український Комітет і в проводі його став д-р Степан Горак — людина дуже здібна, рухлива й толерантна. Протягом останніх місяців у Штутґарті вже зорганізовано дві імпрези: 22-го січня відзначено день проголошення самостійности України, при великій участі українців, представників від інших національних ґруп, від німецьких установ і німецької преси. В німецькій пресі з'явились прихильні відгуки, чужинці висловлювали своє захоплення вмілою організацією свята. З нічого створено гарну зустріч (з промовою д-ра Горака німецькою мовою).

21. березня ц. р. в залі «Юґендгавзу» відзначено 15. роковини проголошення самостійности Карпатської України і 140. роковини з дня народження Т. Шевченка. І знов виповнена заля (250 осіб), велика й гарна програма, виконана місцевими силами, з допомогою пані Пестрак, що підготувала виступ наших найменших з української школи у «Вайль ім Дорф», чоловічого хору під керівництвом о. Микитина та деклямацій пань, панів і молоді, що забезпечили гарний успіх того дня. Тимчасовий Комітет виявив велике вміння керування громадою, а на найближчий час знов готуються нові імпрези, зустрічі і; як перше завдання, остаточний вибір МО ЦПУЕН.

Ріжно ж і ділянка співпраці з німецькими органами та з іншими національними ґрупами є вже добре наладнана. При німецькому міністерстві для втікачів існує «Авсшус», що розпочав ширшу діяльність у напрямі допомоги всім чужинцям-залишенцям у сфері господарській, соціяльній, культурній і інших.

Д-р С. Горак заступає тут інтереси українців, що живуть у Баден-Вюртемберзі, і є керівником відділу культури й преси. З його ініціятиви зорганізовано в минулому році ширшу пресову конференцію, що мала дуже широкий відгук і не лишилась без позитивних наслідків. Натепер д-р Горак робить старання в напрямку організування окремих радіопередач для чужинців у Баден-Вюртемберзі, і рівно ж при німецькому «Культміністеріюм» у цілях створення відділу культурної опіки над чужинцями. В пляні є видавання часопису німецькою мовою для всіх чужинців-утікачів — в характері порадника, інформатора, культурного й пропаґандивного органу не тільки для чужинців, але й для місцевого німецького населення.

В порозумінні з іншими національними ґрупами, твориться тут міжнародний комітет, який, поряд з існуючим «Авсшусом», стежитиме за інтересами чужинців.

Повертаючи до матеріяльних умов життя, слід згадати, що тут наші люди працюють на 80% і тішаться найкращою опінією в німецьких урядових колах.

Українській громаді в Штутґарті можна тільки побажати дальших успіхів в її праці.

Українській інтеліґенції приклад Штутґарту буде причиною до надумання — чи не краще було б частинно роз'їхатися з Мюнхену і на місцях довести свою зрілість щодо керування суспільним і громадським життям. Українцям найменш потрібні всілякі представники, політики й різні діячі без широких українських мас. **К. Сп.**

Від Редакції: Порушена в повищій кореспонденції проблема співвідношення українських інтеліґентів і звичайних робітників на еміґрації надзвичайно актуальна і пекуча. Це є фактичний стан багатьох українських осередків, коли інтеліґенція скупчена в одному місці, а «маси» — в іншому. Через те часто-густо витворюються антаґонізми між інтелектуальними й фізичними робітниками.

Друкуючи повищу кореспонденцію, закликаємо центральні громадські установи зайняти своє до того становище та поробити практичні висновки, а наших читачів і кореспондентів — висловитися щодо цього важливого й пекучого питання.

Ґастролі одного соціяліста:

Під прикриттям еміґраційних справ — пропаґанда соціялізму

Після подорожі по Англії, чоловий соціяліст п. **П. Феденко** прибув до Нового Ульму, де влаштував 15. березня ц. р. свою доповідь. Але маючи досвід із своїх попередніх виступів перед українським громадянством та знаючи, як «люблять» українці пропаґовані ним ідеї соціялізму, — п. Феденко перед виступом у Новому Ульмі подав оголошення, що він робитиме доповідь на тему «Стара і нова еміґрація». Підступ трохи вдався, бо одні думали, що він скаже щось про еміґрацію до Америки, згідно з новим законом, а інші припускали, що він поінформує про еміґраційні справи взагалі. Тому, правду сказавши, на доповідь п. Феденка зійшлось чималенько людей. Та, на превеликий жаль, присутні з перших слів прелеґента були дуже розчаровані, бо п. Феденко відразу почав із характеристики своєї власної особи, «переїхався по новій еміґрації», паплюжачи її за нездібність та інертність, а врешті — скінчив проповіддю соціялістичних ідей.

Вихваляючи англійський, шведський та інші соціялізми, не забув він і про українських соціялістів, які, за твердженням п. Феденка, єдині «багато» зробили в справі розбудови науки на еміґрації. Потім перейшов до характеристики підсовєтської еміґрації, подаючи її в найчорніших фарбах.

Не обійшлося в доповіді прелеґента без неперебірливих лайок та нападів на УПА і її керівників, точнісенько так само, як це він робив 6-8 років тому.

Взагалі доповідь п. Феденка була скандальна. На запитання, які сипалися після його доповіді і були спрямовані проти соціялістів, п. Феденко не відповідав, мотивуючи це тим, що запитання, мовляв, не стосуються до теми доповіді. Після запитань витворилась досить цікава дискусія, на яку, мабуть, п. Феденко ніколи не чекав. Жаден із дискутантів не став в оборону його «науки» про соціялізм, а навпаки — всі його засуджували. Пізно вечером люди розходились додому, і кожний посвоєму висміював соціялістичного пропаґатора.

Чи зробить із цього собі висновки п. Феденко?

А. Херсонський

В під'яремній Україні

За совєтською пресою і радіо

✻ 25. 3. Передова стаття газети «Правда України» «За дальніший розвиток економіки і культури УССР» пише, що в компартії України зараз нараховується 833.774 комуністів. Від моменту приєднання Криму до УССР ввійшло до КП України 32 тисячі комуністів Кримської области. Первинних організацій на Україні тепер нараховується 51.207, з них у Кримській області — 2.855.

✻ 26. 3. Тепер в Україні нараховується до 20 тис. їдалень, ресторанів, чайних та кафе-закусочних. Днями відкрились нові їдальні в Києві, Львові, Харкові, Одесі, Херсоні, Дніпропетровському. До кінця цього року буде ще збудовано 460 підприємств громадського харчування.

✻ 26. 3. Щороку з садів Буковини відвантажується тисячі тонн фруктів і ягід до Москви, Ленінграду, Куйбишева, Іваново та до інших міст СССР. В колгоспах области у цьому році буде посаджено 135 тис. фруктових дерев. В Новоселівському, Хотинському та Кильменецькому районах розпочато плекання винограду, під який відведено 100 га. З Мліївської плодостанції Черкаської области садоводам Чернівецької области відправлено 20 тис. саженців малини, крижовника, смородини.

✻ 26. 3. В районі будівництва Херсонського текстильного комбінату будується чимало багатоповерхових житлових будинків. Знаний муляр з Москви Микола Киреєв, що приїхав гостювати до Херсону, навчає херсонських мулярів нових «передових» методів мулярства. Від того навчання видайність праці мулярів нібито вже піднеслась на 25%. Херсонський комбінат вироблятиме щорічно 150 мільйонів метрів тканини та ковдр.

✻ 26. 3. Ново-Гряжівська МТС Кіровоградської области відсвяткувала 20-ти річчя від дня заснування МТС. Зараз МТС має 97 тракторів, 52 комбайни, 400 видів різних сільсько-господарських машин.

✻ 26. 3. На вечірньому засіданні 18-го з'їзду партії 25. 3. з промовами виступили: Завідуючий відділом селекції генетичного інституту м. Одеси Кириченко, перший заступник голови Ради міністрів УССР Гречуха, секретар Волинського обкому партії Грушевський, командувач Прикарпатської військової округи Конєв, міністер промисловости будівельних матеріялів УССР Григоріїв та інші.

✻ 27. 3. На 18-му з'їзді КП України відбулися 26. 3. вибори членів і кандидатів ЦК КПУ та Ревізійної комісії. До членів ЦК вибрано 111 осіб, кандидатами у члени — 63 особи та до Ревізійної комісії — 39 чоловік.

Серед вибраних до ЦК є: Бажан М. П., Бубновський М. Д., Гречуха М. С., Гришко Г. Є., Кальченко Н. Т., Коротченко Д. С., Назаренко І. Д., Ковпак С. А., Конєв І. С., Корнійчук О. Е., Подгорний М. В., Сенін І. С., Синиця М. С., Співак М. С., Строкач Т. А., Тичина П. Г. та інші.

(Примітка Редакції: В «Шляху Перемоги» від 4-го квітня 54 р. на першій сторінці, у вістці «Пленум ЦК КПУ», помилково названо членом Президії ЦК Макаруха, тоді коли має бути **Назаренко.** Також секретарем ЦК є не Макаренко, а **Назаренко.**

✻ 28. 3. В цьому році в УССР пошириться застосування машин у всіх галузях сільського господарства та тваринництва. В цьому році МТС-и на колгоспних ланах, лугах і садах та фермах виконають своїми машинами 190 різних видів праць.

28. 3. В Олексіївському районі, Харківської области, два сусідські колгоспи — український та російський, на знак «возз'єднання» України з Росією злились в один укрупнений колгосп. Колгосп тепер «зветься «Дружба», замість дотеперішньої назви «12-е жовтня», яку мали обидва колгоспи. Краще б уже було той колгосп називати «Общий котьолок».

✻ 28. 3. Учні і громадянство м. Чернігова зустріли на вокзалі піонерів та комсомольців з РСФСР та БССР. На вокзалі відбувся мітинґ. Гості оглядали пам'ятники старовини, якими багатий Чернігів. Усе це йде в пляні «дружби» народів СССР.

✻ 28. 3. Указом Президії Верховної Ради УССР присвоєно звання «Заслуженого учителя» Української Республіки 28-ми викладачам шкіл Дніпропетровщини, Полтавщини, Хмельниччини та Черкащини.

29. 3. В УССР при «Держпляні» відкрито новий лекторій Академії Наук УССР. Це вже 23-ій лекторій, що їх відкрила Рада науково-технічної пропаґанди і академії.

✻ 29 3. За минулі роки в місті Миколаєві (Одеська область) побудовано 500 багатоповерхових будинків, загальною площею 173 тис. кв. метрів. 600 будинків збудовано для індивідуального користування. На берегах Південного Бугу та Інгула виросли великі робітничі селища Сухий Фонтан, Семвот, Новий Водойом. В місті тепер 14 клюбів, 9 кінотеатрів, 3 театри, 60 бібліотек.

✻ 29. 3. У Львові закінчились всесоюзні змагання по баскетболу та легкій атлетиці, на честь «возз'єднання» України з Росією. З 24-х команд, які брали участь у змаганнях, першість здобула команда Москви.

✻ 30. 3. Лектор Українського науково-дослідного інституту розповів кореспондентам про плекання бавовни на Україні. Бавовняк на Україні розпочато плекати 20 років тому. У найближчі роки Верхня та Нижня Інгулецька, а також Краснознаменська зрошувальні ситеми розпочнуть зрошувати бавовняні лани. Урожай значно збільшиться.

✻ 30. 3. Міністер сільського господарства УССР Співак повідомив, що для виконання постанов вересневого та лютнево-березневого пленумів ЦК КПСС на Україні застосовуються нові заходи. На Поліссі буде переведена поглиблена оранка, застосується вапнування квасних ґрунтів. По всій УССР переводитиметься квадратно-гніздове садження соняшника, картоплі, баштанів, кукурудзи. У ґрунт вноситиметься більше штучних та натуральних угноєнь.

✻ 30. 3. З Солотвинського району, Станиславівщина, повідомляється, що тут за останні дні прочитана для населення району лекція: «Ідеологія американського імперіялізму». В лекції було згадано і про «буржуазних» українських націоналістів-оунівців.

✻ 31. 3. В Києві в державному театрі опери і балету ім. Шевченка відбувся 30. березня огляд художньої самодіяльности працюючих Кримської области. Огляд був присвячений 300-літтю «возз'єднання» України з Росією. В концерті взяло участь до трьох сот ліпших співаків, музикантів та танцюристів.

✻ 1. 4. Президія Верховної Ради СССР нагородила орденами і медалями СССР комбайнерів і працівників комбайнових аґрегатів МТС Харківської области та передовиків колгоспу ім. Хрущова, Затурецького району, Волинської области. **(РПС)**

По СССР і сателітних країнах

Хроніка подій

✻ 25. 3. Згідно з постановами 12-го з'їзду ВЛКСМ, в статут комсомолу внесено низку принципових змін. — «Комсомол покликаний допомагати компартії СССР здійснювати головні завдання партії: побудувати комуністичне суспільство, підвищувати матеріяльний та культурний рівень населення, виховувати суспільство в інтернаціоналізмові, зміцнювати братні зв'язки з трудівниками інших країн, всебічно зміцнювати **активну** оборону СССР». З'їзд ухвалив створити комсомольські організації в колгоспних бриґадах і фермах та в тракторних бриґадах МТС-ів. Внесено також зміни до статуту в справі членства КСМ.

✻ 25. 3. В Киргизії в цьому році 60 механізаторів і трактористів в Джалябаївську закінчили школу механізаторів. Всі спеціялісти спрямовані до праці в МТС-и Киргизії.

✻ 25. 3. В СССР розпочались чергові вакації школярів. Школярі свої вакації провадитимуть на екскурсіях до передових колгоспів, МТС-ів та до індустрійних підприємств. Будуть також проведені огляди дитячої художньої самодіяльности.

✻ 26. 3. Колгоспники Башкирії протягом наступних 2-х років мусять опанувати 265 тис. га цілини. Цієї весни буде засіяно 95 тисяч га.

✻ 26. 3. Згідно з Статтею 55 Конституції СССР, Президія Верховної Ради СССР указом від 25. 3. призначила скликати першу сесію Верховної Ради СССР четвертого скликання на день 20-го квітня 1954 року.

✻ 27. 3. В Кремлі закінчив працю 12. з'їзд ВЛКСМ. 27. 3. відбувся перший пленум нововибраного ЦК ВЛКСМ. Пленум обрав бюро ЦК ВЛКСМ в складі: Аблова, Горюнов, Залужний, Кочемасов, Рапотін, Ромоновський, Семічасний, Шевель, Шелепін та інші. Секретарем ЦК обрано Шелепіна, головою ревізійної комісії — Веселова.

✻ 28. 3. На слов'янознавчих катедрах Московського університету провадиться велика науково-дослідна праця над вивченням історії південних і західніх слов'ян. Спеціяльна катедра опрацьовує історію родопочатку слов'ян-українців.

✻ 28. 3. В Ленінграді на заводі ім. Сталіна, перевірено парову турбіну високого тиску силою 100 тис. кільват. Вона призначена для однієї електростанції УССР.

✻ 29. 3. В столиці Білоруси — Менську — розпочав працю великий новозбудований магазин «Гастроном». До кінця року в Менську розпочнуть діяльність ще 50 продуктових і промтоварових магазинів та 16 підприємств громадського харчування.

✻ 31. 3. Президія Верховної Ради СССР нагородила орденами Леніна: заступника голови Ради міністрів СССР Косиґіна, міністра чорної металюрґії Кузьміна, голову державного Комітету Ради міністрів СССР для справ будівництва — Соколова, першого заступника міністра машинобудівництва — Степанова, першого заступника міністра будівництва СССР — Райзера. Орденами «трудового червоного прапору» нагороджені: перший заступник міністра фінансів Губін, заступник важкого і транспортного машинобудівництва Фомін, заступник міністра сільського господарства — Кучумов, заступник міністра торгівлі Смірнов та ін.

✻ 31. 3. Головне Управління цивільної повітряної фльоти СССР відкрило нову транспортно-пасажирову повітряну лінію Москва-Свердловськ-Новосібірськ - Красноярськ - Якутськ-Магадан.

✻ 31. 3. В Колонній залі в Москві продовжується 3. всесоюзний з'їзд профспілок працівників вугільної промисловости. Звіт про працю ЦК союзу виголосив голова ЦК Расачинський. **(РПС)**

КОМАНДИР-ПРОВІДНИК

(Закінчення з 2. стор.)

Широка боротьба ОУН-УПА під проводом Романа Шухевича, під кінець війни і зараз після її закінчення, мала за головну ціль поширення ідей і кличів Української Національної Революції серед цілого українського народу та серед інших народів поневолених большевизмом. Вона, зокрема, мала дійти до відома вояцьких мас з совєтської армії, які пересувалися через Західні Українські Землі. Повстанські дії УПА і нерозривно з ними пов'язана політично-пропагандивна діяльність та масові протибольшевицькі акції, організовані ОУН, стали відомими у всіх закутках СССР. Вони не тільки скрізь поширили революційні кличі, способи революційної протибольшевицької боротьби, але великими маштабами, напругою революційно-повстанських дій показали народові велику силу протибольшевицької революції, переконали в її реальну можливість. Такі самі успіхи мали партизансько-пропагандивні рейди поза межі України — на Кавказ, Білорусь, Румунію, Мадярщину, Словаччину і Польщу. Цей період широких дій УПА, хоч коштував дуже багато жертв найкращих борців, найсильніше закріпив підвалини для продовжування і пізнішого найширшого розгортання революційно-визвольної боротьби з участю цілого народу та для розбудови спільного визвольно-революційного фронту усіх народів поневолених Москвою.

Вдержування повстанських форм і розмірів боротьби в дальших повоєнних роках, після 1947 р., було надто трудне і вже не конечне. Як міжнародня ситуація, так і положення в СССР почали входити в стан відносної стабілізації на довший час. Після широкого розповсюдження ідей і акцій визвольної революції, найважнішим завданням було забезпечити існування і діяння революційних сил на довгий час, щоб вони надмірно не вичерпались і щоб іскра боротьби не погасла. Треба було обмежити ті форми революційної дії, які найважче вдержати, в яких втрачається найбільше сил, а зберегти і розбудувати такі, що давали найбільшу тривкість.

У переведенні того знова виявились незвичайні провідницькі прикмети Шухевича. Дивлячись все далеко вперед, він розпляновує і постепенно, але послідовно переводить зміну тактики боротьби, з повстанської на партизанську, а опісля на чисто підпільну. Головний наголос пересувається щораз більше з військової, на політично-пропагандивну ділянку. Постійно зменшуються відділи УПА і їх операції, зате скріплюється підпілля ОУН і її мережа. Командні і вояцькі кадри УПА знова переходять в організаційно дієві форми ОУН. Ці всі зміни пляново переводить Шухевич, як Головний Командир УПА і як Провідник ОУН на УЗ. У нього ціла революційна боротьба, всі її форми і діючі сили — це одна справа, єдин процес. Як УПА вийшла з надр ОУН, як в боротьбі УПА діяли ідеї, пляни і кадри ОУН, — так знову в ОУН і через її боротьбу зберігаються діючими прапори і ядра УПА, щоб у слушний час знова розгорнутися на всю широчінь.

Минає десять найважчих років боротьби ОУН-УПА в повоєнній підбольшевицькій дійсності. Щоб усвідомити собі всю її вагу, треба пригадати: скільки людей повірило б в 44-45 рр., що ця боротьба вдержиться десять років в такій обстановці? А сьогодні вже загально утвердилось впевнення, що і в дальшому большевикам не вдасться її зламати і вони приневолені голосно признати її живучість!

В тому найбільша заслуга незрівняної ідейности, героїзму, жертвенности і боєвости усіх кадрів ОУН-УПА та українського населення, що їх піддержує з повною посв'ятою, а подруге — далекозорого, мудрого і мужнього провідництва сл. пам. Романа Шухевича, і цілого керованого ним провідного кадру.

Героїчна смерть Шухевича-Чупринки-Тура — це найбільша страта українського визвольного руху, яка потрясла ним на довгі роки. Але він переносить і той найважчий удар, тому, що в ньому живе дух, віра і хоробрість того найбільшого Провідника і Командира — ґен. Чупринки-Тура.

Англія:

Загальні збори СУБ-у

26. і 27. березня ц. р., відбулися в Лондоні Загальні збори Союзу Українців у Великій Британії. СУБ є одною з найбільших (25.000 членів) і найкращих та найактивніших українських громадських організацій на чужині, тому Загальні збори цієї організації є важливою подією в українському житті.

До Загальних зборів вплинули три виборчі листи, які й були поставлені на голосування. Кандидат «опозиції» д-р О. Фундак одержав усього 11 голосів, (минулого року — біля 50-и), а за м-ґра В. Лісевича віддано 12 голосів.

Величезною більшістю (ок. 176 голосів) вибрано на голову СУБ-у проф. Левицького (наддніпрянець, старий еміґрант, активний громадський діяч); секретар — Б. Тарнавський; 1-ий заступник голови — Гр. Драбат; 2-ий заст. голови — інж. Калюжний; член Президії — сотник Длябога.

Новій Управі СУБ-у бажаємо якнайкращих успіхів у її важкій і відповідальній праці для добра всієї української спільноти у В. Британії та для української національної справи взагалі.

(За «Українцем-Часом»)

Надісланий лист:

Вияснення

До
Високоповажаного Пана
Полк. Євгена Рена,
видавця тижневика «Шлях Перемоги»
в Мюнхені, Німеччина.

Високоповажаний Пане Полковнику!

У зв'язку з «особистою заявою» п. Зенона Пеленського, яку він подав до осуду Громадянства в 13 (219) ч. «Українського Самостійника», з дня 28. березня 1954 р., в справі мого відкритого листа до нього, поміщеного в 5 ч. «Шляху Перемоги», з дня 28-го березня 1954 р., прошу не відмовити помістити у Вашому цінному часописі наступне моє вияснення:

У своїй заяві п. Зенон Пеленський, між іншим, пише:

«Впродовж довгих років я вважав Данила Чайківського одним з моїх найближчих приятелів і з ним приватно переписувався... Зловживаючи довір'ям, Данило Чайківський оприлюднив деякі «вийнятки» з цього листування. Стверджую перед прилюдністю, що є це несумлінні фальсифікати, місця довільно повихоплювані з контексту, повні власних дописок Д. Чайківського, з підробленою інтерпункцією, знаками наведення, тощо. Окремо злосливі є підрібки і фальшивки, які стосуються мого відношення до ЗП УГВР і особи п. Миколи Лебедя».

Стверджую, що я вислав був свого листа до п. Зенона Пеленського порученою поштою дня 13-го березня 1954 р. і перед його опублікуванням, дня 28. 3., п. Пеленський мав досить часу перевірити в своїх копіях, чи цитати в листі з його писань до мене є вірні, і міг зайняти становище гідне культурної людини, яка має відвагу відповідати за свої слова чи погляди. Коли ж п. Зенон Пеленський у своїй «заяві» закидає мені «підрібки і фальшивки» цитат, а також мої власні «дописки» до них, то він **свідомо** вживає **неправди.** На доказ мого твердження пересилаю Вам, Пане Полковнику, фотокопію з цілого листа п. З. Пеленського, з дня 30. 3. 1952, неділя, в якому є якраз місце про відношення п. Пеленського до ЗП УГВР і особи п. Миколи Лебедя. Цю фотокопію можете використати у Вашому часописі, якщо вважатимете потрібним.

Лист п. Пеленського писаний його власною рукою, не на машинці, то ж на мою думку, не може бути мови про якесь «підфальшування». Зрештою, якщо п. Пеленський бажає, можу опублікувати всі його листи до мене повністю, а не тільки у вийнятках.

Всі інші цитати з листів п. Пеленського є також взяті мною без найменших змін. Я залишив навіть таку очевидну помилку п. Пеленського, як ужите ним латинське слово «ад мортуум», хоч має бути правильно: «ад мортем», себто, «до смерти».

П. Зенон Пеленський заявляє, що він ціле своє листування зі мною, яке посідає в копіях, передасть до розгляду українського безпартійного громадського суду, «щоби довести всю безприкладну злочинність фальсифікату».

Заявляю, що я погоджуюся на такий український громадський Суд, а навіть домагаюся покликати його якнайшвидше, якому то судові я, зі свого боку, передам все оригінальне листування п. Пеленського зі мною і також копію мого відкритого листа, щоби улегшити Судові порівняння текстів.

Навіть, якщо п. Зенон Пеленський, за прикладом недавніх подій зі «Самостійником», передав би справу до чужинецького суду, я готовий і там доказати йому його ж таки листами безпідставність його закидів про «зфальшування цитат».

Опублікування мого відкритого листа до п. Пеленського уважаю доцільним і конечним. Громадянство врешті мусить пізнати не тільки особу п. Пеленського, якою вона насправді є, але і всіх тих людей, що, закриваючись фірмою ЗП УГВР та «волею Батьківщини», вже від ряду років провадять роботу, шкідливу якраз для тієї Батьківщини. Тому, якщо вважатиму доцільним, далі буду публікувати інші матеріяли, які всебічно насвітлюють не тільки п. Зенона Пеленського, але і його теперішніх хлібодавців.

Прийміть, Пане Полковнику, запевнення моєї справжньої до Вас пошани **Данило Чайковський**

Примітка редакції: Фотокопія листа п. Зенона Пеленського з 30. 3. 1952 р. зберігається в редакції «ШП». Не вміщуємо її з браку місця.

Хроніка:

ВИСТУП ПОЛК. Є. ПОБІГУЩОГО В ЕРЛЯНҐЕНІ

20. березня ц. р. полк. Є. Побігущий, голова Управи ОУК (Об'єднання Українських Комбатантів), загостив до українців Ерлянґену (Німеччина) та виголосив там доповідь на тему: «Майбутня війна». На доповідь зійшлись члени філії ОУК та чимало громадян-гостей.

Доповідь була надзвичайно цікавою та була вислухана з непослабною увагою. **В. Я.**

КОНЦЕРТ НАРОДІВ АБН У ТОРОНТІ

В Торонті (Канада), в Ітон-Авдиторії, відбувся 20. березня ц. р. другий з черги концерт пісні, музики й танку народів АБН. В концерті взяли участь литовці, хорвати і українці. Виступали — литовський мішаний хор під дириґентурою композитора Гайлевічіюса, мадярський співак-соліст та піяніст, хорватська співачка, український жіночий квартет «Верховина», танцюристка Олена Гердан, чоловічий хор СУМ-у під дириґентурою проф. Л. Туркевича та група танцюристів-юнаків.

Концерт мав великий успіх.

С. БОРАЧОК У ПАРИЖІ

Артист маляр Северин Борачок, голова Українського Мистецького Образотворчого Об'єднання відвідав Париж, з метою відновити мистецькі зв'язки (він студіював у Парижі 15 років тому) та, можливо, знайти виглядн — влаштувати там виставку.

СУМІВСЬКІ ФІЛЬМИ

21. березня ц. р. в Ню-Йорку, США, в кількох сеансах були висвітлені сумівські фільми: «Честь України — Готов боронити» — Перший Всеамериканський Маніфестаційний Здвиг Спілки Української Молоді Америки; «Сумівська зміна» — Самодіяльний концерт юних сумівців; «IV Головний З'їзд СУМА»; «Сорокатий Вечір» — Концерт Осередків СУМА в Ню-Йорку; «В 20-річчя голоду» — кольоровий фільм з протестаційних маніфестацій українців у Ню-Йорку, Ню-арку та Філядельфії.

Показ фільмів пройшов з чималим успіхов.

НОВА УПРАВА НІМЕЦЬКО-УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА

Нещодавно в Мюнхені (Німеччина) відбулися загальні збори Німецько-Українського Товариства. На зборах, крім інших питань, обговорено організаційні справи, у висліді чого обрано новий склад Управи Т-ва. До Управи обрані: старший інженер Оскар Песінґ — голова, д-р Г. Прокопчук — перший заст. голови, старший інспектор Людвіг Візернер — другий заст. голови, ред. Карл Шпрінґер — перший секретар, д-р П. Кашинський — другий секретар, посол Міттіх, ред. І. Журливий, Герберт Дрексль — члени.

Комуністична інфільтрація організацій молоді

(Закінчення з 2. стор.)

лорда Стенґейта) стосується до публікації брошури в обороні пластового уладу перед небезпекою комуністичної інфільтрації, що з'явилась друком 1951 р.

Але, мабуть, лорд Стенґейт і сам не дуже вірив в успіх свого виступу, бо «мав враження», що він говорить в імені меншости (виявилось пізніше, що він не мав підтримки навіть своїх політичних однодумців-лібералів). Головним речником в обороні організації англійського пласту був його провідник лорд Ровелен — наступник засновника світового пласту ґен. Бейден-Пола. «Ми мусимо бути непохитними, і ми будемо непохитними, чи ця пропозиція буде ухвалена, чи ні», — заявив він, характеризуючи в досконалій промові, витриманій в діловому тоні, ставлення пластового проводу до питання комуністичної інфільтрації та розкриваючи її пляни стосовно до пластових уладів вільного світу, зокрема в країні зродження пласту — Англії.

Лорд Ровелен заперечив твердження, начебто ставлення пластового уладу до комуністичної інфільтрації змінилось в останні роки і було спричинене згаданою вище пластовою публікацією 1951 р. На ділі вже в 1922 р. були спроби розкласти англійський пласт, і вже тоді засновник пласту ґен. Бейден-Пол усунув з уладу трьох пластунів за недержання врочистого пластового причення. Тоді не було проти цього виступів ні з боку Палати Лордів, ані з будьякого іншого боку. Від того часу було багато випадків, коли треба було вжити відповідних заходів для збереження руху. Пластові уладн по всіх країнах Европи, включно з Англією, були предметом явних і укритих атак з боку світового комунізму. Намагання комуністичної інфільтрації англійського пласту найкраще ілюструє афера Пола Ґарленда, про яку багато писала англійська преса і над якою варт зупинитись хоча б тому, що вона характеристична не тільки для цього окремого випадку, але й для аналогічних випадків по всіх країнах вільного світу й по всіх організаціях молоді. — Ґарленд був здібним хлопцем, з успіхом видержав пластові проби і одержав навіть пластову «відзнаку Королеви». Цікаво, що саме в той час верховний пластун лорд Ровелен, нічого не знаючи про шкідницьку діяльність Ґарленда, видав таку інструкцію в справі надавання відзнак: «Відзнака має надаватись не на основі технічних вислідів пластових проб, а лише тим, що в свому психічному й духовому розвитку виявили поступ на шляху до мужности й богобоязні і набули прикмет віповідального громадянина своєї країни».

Отож Ґарленд, як багато інших молодих хлопців, був помічений комуністами, як такий, що може бути використаним для їх справи. Його посилають на з'їзд «демократичної молоді» до східнього Берліну та країн східнього бльоку. По повороті роблять його членом комітету англійського комсомолу, а по 15 місяцях «проби» — секретарем того ж таки комсомолу на Південнозахідню Англію. Не згадуючи нічого про це серед пластунів, він усе ж таки залишається членом уладу й бере участь в різних імпрезах та сповнює доручене йому завдання. 22. жовтня 1952 Ґарленд написав листа до своїх співучнів у фабриці літаків у Брістолі, пропонуючи створити відповідний рух для «поборювання консерватистів і їх поплічників — правого крила лейбористів». Ясна річ, що такий індивід, ведучи комуністичну розкладову пропаґанду серед своїх пластових друзів, не повинен був залишатися в організації, яка має свої власні закони й правила. В дискусії над внеском лорда Стенґейта, крім верховного пластуна, взяли участь єпископ Савсвелу, д-р Баррі, лорд Вінтергон, лорд Бейден-Пол (син заступника пласту) та інші. Всі вони гостро засудили комуністичну диверсію в рядах англійського пласту і висловились проти пропозиції лорда Стенґейта. Навіть провідник лібералів лорд Семюел не підтримав свого однопартійця. Лорд Вінтертон сказав, що комуністи в Англії помилково названі партією. Це і не партія, і не англійська, це змова спрямована на повалення монархії, конституції і вільних виборів. Як має хто відвагу твердити, що тут входить у гру політична проблема? Він знає, що всі присутні опинилися б у концентраційному таборі, включно з шановним внескодавцем, якби комуністи взяли гору. Єпископ Баррі сказав, що пластуни обіцяли виконувати свої обов'язки супроти Бога й батьківщини, а активне ведення безбожницької пропаґанди ледве чи можна назвати виконуванням своїх обов'язків супроти Бога. —

Багато англійців, читаючи про виступи Мек-Карті, вважають, що американці забагато уваги присвячують комунізмові. Але чи не більше рації матимуть ті американці, які думають, що англійці недоцінюють його? Саме таке враження справляє остання дебата в Палаті Лордів.

Родомський

Рік 1918, Київ

(Закінчення з 3. стор.)

7 червня.

Мав реферат на Політичній Комісії нашої мирової делегації — про політичні границі України. Головні напрямні: старатися відділити від Росії і визнати як самостійні держави — всі її «окраїни». Крим — інтеґральна частина України, без політичного самовизначення. З Білою Руссю — добра стратеґічна лінія, бо не знати, яку державність матимемо там. Проти Дону — забезпечитися. Жадної федерації. С. Шелухін погодився з цими точками. Обидва ми виступили проти О. Шульгина, який говорив про федерацію і хотів нав'язати нашу політику до «традицій Центральної Ради і Секретаріяту». Гарні традиції!

8 червня.

Галіп тепер вже старший радник Міністерства Закордонних Справ, оповідав, що гетьман мав сказати Муммові, що Дорошенко є австрійської орієнтації. Мумм мав відповісти, що не може цього навіть приняти до відома, бо він знає лише орієнтацію Центральних Держав. Здається, бляґа зі сторони Мумма. Бо сам гетьман, ще перед номінацією Дорошенка, говорив мені, що німці робили тому перешкоди, власне підозріваючи його в австрофільстві. Не виключене, що те, що Галіп приписує гетьманові в розмові з Муммом, сказав останньому сам же Галіп.

Кампанія в пресі проти мене іде дальше. До т. зв. «русских» з «Киевської Мислі» прилучилася «Робітнича Газета», орган українських соціялдемократів. Теж нападає на мій виступ на з'їзді в характері — страшно сказати! — «урядника Міністерства Внутрішніх Справ». Здається, як мене інформують, це, робота пана Скнара, ображеного, що я не виробив йому посади... урядника в Міністерстві Внутрішніх Справ.

Для характеристики соціялістичної преси: в тім самім числі «Роб. Газети», з випадом проти мене, друкується велика реклама-анонс моєї брошури — «Міжнародне положення України і Росія», виданої — тою ж «Робітничою Газетою».

Одна колежанка, ще з петербурзьких часів, цебто 14 літ тому, казала — з приводу моїх відчитів в Києві: «Ви й тоді мали до Росії ту саму ненависть, що й тепер».

9 червня.

О 12-ій — концерт Стеценкових творів у Міськім Театрі. Мав квиток у другому ряді. Бачив Шелухіна, Василенка, в льожі — гетьмана з почетом, Лизогуба.

Концерт мізерабільний. Квінтесенція нудоти і плаксивости української. Пісня на слова Лесі Українки — «То була тиха ніч чарівниця», була дійсно «кунштштюком». Бо так не зрозуміти суті цього душевного переживання поетки, та й її самої, як їх не зрозумів Стеценко в своїй музичній інтерпретації — то була дійсно штука! Замість болючого, розпачливого, непогамованого, ледви стриманого, пориву, вийшов звичайний, розливний солодкий малоросійський сентимент. Довкола — рев: браво, біс, ще раз!, розпромінені обличчя...

Ні, я не є їх!

Шишманов просив прислати мої брошури. Обіцяв прийти на відчит. Наші соціялдемократи заявили моїй давній знайомій, пані В. Р., своє незадоволення за знайомство зі мною. Нема найбільших деспотів, як партійні соціялісти. Не можуть дарувати, що відійшов від них.

10 червня.

Безцеремонність німців іде задалеко. Сьогодні закликав мене до себе на нараду гетьман. В його кабінеті, в палаці, вже застав державного секретаря Ігоря Кістяківського. Палтова, начальника штабу ґен. Дашкевича-Горбацького, віцеміністра військових справ ґен. Лінґнау і віцеміністра Внутрішніх Справ Вишневського.

Ґенерал Ґренер прислав листа, в якім скаржився на УТА за те, що вона — не робить належної реклями гетьманові і забагато пише про розрухи на провінції. Я відповів, що я є між молотом і ковалом в пресових справах. З одної сторони кампанія російсько-жидівської преси, а з другої — оцей лист Ґренера. Щодо того, що є замало реклями для гетьмана, то ця справа обходить не ґен. Ґренера, лише гетьмана і мене. Щодо інформацій про розрухи, — то я міг формально заслонитися тим, що ці вістки діставали ми від Воєнного Міністерства. Зачалась суперечка між Дашкевичем і Лінґнау.

На цій нараді, коли я почав говорити по-українськи, зараз же перейшли на цю мову і гетьман, і Вишневський, і Лінґнау.

В Бюрі довідався про правдиву причину німецького гніву. З властивою їм «плюмпгайт» присилають вони масу телеграм до УТА з широкою реклямою для німців. Багато з того матеріялу йшло до коша. Звідси їх гнів. Звідси їх кампанія проти УТА і мене, підтримувана Дівиним з його «чорною сотнею», і «русскими» журналістами з «Киевської Мислі».

НТС судиться...

(Закінчення з 4. стор.)

«невинна» ґрупа залишилася, як офіційний НТС. А взагалі НТС тепер фактично злився з ЦОПЕ — Центральним Об'єднанням Післявоєнних Перебіжчиків, щоб тим самим замаскуватися. ЦОПЕ в Мюнхені (голова Г. Клімов), на Гайгліштр. має цілий будинок, в якому міститься школа російських пропаґандистів. Тій ж школі, як і її викладачам, директорам та курсантам варто придивитися ближче. Ми до тієї справи ще повернемось.

До скандальної історії НТС додається ще одна авантюра. Між 10 і 15 квітня ц. р. в Бонні має відбутися судова розправа в справі широковідомої статті в німецькому журналі «Дойтше Ілюстрірте Цайтунґ» (Штутґарт) про Мюллера-Хорунжого і взагалі аґентурну діяльність НТС, де в аґентурі обвинувачувалися лідери НТС Байдалаков і Поремський. Тепер ці двоє виступатимуть на суді як оскаржувачі. Покликаний до суду «Дойтше Ілюстрірте Цайтунґ» опиратиметься в своїй обороні на свідків з російських монархістичних кіл, які, буцімто, подали матеріяли до журналу. Монархісти виступатимуть у ролі свідків. Вони готові навіть взяти на себе виплату коштів на випадок програної на суді.

Чим закінчиться ця нова НТС-івська авантюра — побачимо. **С. Хоменко**

ОГОЛОШЕННЯ

Увага! Увага!

ПОВІДОМЛЕННЯ

Маніфестаційні Віча з приводу 300-ліття боротьби України проти Московщини відбудуться одночасно в Лондоні, Манчестері, Ноттінґгамі, Брадфорді і Единбурзі, дня 11. квітня 1954 р. (неділя), в год. 3-ій пополудні.

Адреси заль:

London, Willes Hall, Prince of Wales Road, N. W. 5.

Manchester, Houldsworth Hall, 90, Deansgate, Manchester, 3.

Nottingham, Regent's Hall, Mansfield Road.

Bradford, Mechanic Institute, Bridge Street, Bradford, 1.

Edinburgh, Lauriston Hall, Edinburgh, 3.

Українське громадянство закликається до масової участи.

Комітет
для відзначення 300-ліття боротьби України проти Московщини

Пожертви

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД «ШП»

США

На весіллі в П-ва Івана і Варвари Ґранківських в Стаплетон зібрано на пресовий фонд «ШП» 40,30 доляри. Збірку перевели М. Ґранківський і І. Макар.

На Річних зборах ООЧСУ в Пассейк на пресовий фонд «ШП» зложили: 4.00 дол. — 7-ий Відділ ООЧСУ в Пассейку, 2,00 дол. — М. Озарчук, по 1,00 дол.: Я. Петрик, М. Яремко, М. Брездень, В. Сенишин, Т. Рудницький, М. Бучовський, М. Безушко, В. Шиш, Т. Садівник, В. Палюх, А. Лопушняк, В. Боровик, Б. Матіяшек, по 0,50 дол.: В. Медвідь, М. Петрушак.

На сходинах 10-го Відділу ООЧСУ в Дітройті, за ініціятивою Гр. Королишина, переведено збірку на пресовий фонд «ШП». Жертвували: 10,00 дол. — Ілько Рожак, по 5,00 дол.: Гр. Королишин, М. Федишин, Гр. Гарбар, 4519 Сікот Ст., В. Зубар, Т. Темочко, Ф. Токарчук, А. Кобилянський, Г. Годів, В. Каськів, Д. Сулима, М. Цяпа, О. Бойчун, І. Панчак, по 2,00 дол.: С. Стефанюк, І. Карп'як, І. Бойко, А. Никончук, І. Дідуняк, Б. Гарасевич, П. Павлик, по 1,00 дол.: І. Демчина, І. Ващук, Л. Кльось, В. Папіш.

ЗАЯВА

З невимовним жалем довідуємось, що п. Ріпецький і «двійка» заволоділи чужим майном — Видавництвом «Український Самостійник». Тому ми читачі і передплатники «УС» осуджуємо такий ганебний поступок новітньої «брюховеччини» панів з «двійки» та вважаємо, що «УС» не заступає тепер позицій Українського Самостійницького Руху, ми відмовляємо йому нашої моральної і матеріяльної піддержки.

Рівночасно заявляємо всебічну нашу піддержку газеті «Шлях Перемоги», яка стоїть на позиціях непохитної, безкомпромісової боротьби за Самостійну, Соборну Українську Державу, та складаємо на пресовий фонд добровільні пожертви: Корнило Лучка — 20,00 дол., Наталка Яворська — 15,00 дол., по 5,00 дол.: Гриць Цебрій, Кирило Пиль, Михайло Лев, Степан Чума, Василь Маґаль, Корнель Василик, Павло Поліщук, Михайло Романів, Анна Кумва, О. В. Возняк, Степан Чайківський, Др. Р. О., П. с. Ю., Дмитро Залізняк, Р. Сесофин, Володимир Костик, Олександер Шумило, 4,00 дол. — Михайло Микитин, по 3,00 дол.: Дмитро Оленчук, Параня Кузьмів, М. Іванів, Стефанія Бартко, Б. Біраковський, Марія Остапюк, Андрій Мац, Орест Дацьків, по 2,00 дол.: Микола Рибак, Іван Пиріг, Петро Польний, Осип Луківський, М. Е., Іван Кульчицький, В. Зазулькевич, М. Ґудзований, Григорій Вовчук, інж. Л. Прищляк, Ольга Редчук, Іван Гірняк, Микола Сидор, Ярослав Коструба, Теофіль Кулик, Степан Боднар, Мирон Корнога, Петро Шанайда, Я. Салачинський, Петро Попович, Іван Вовк, Петро Бура, по 1,00 дол.: І. Милешко, М. Мельник, Д. Уштирний, І. Головка, Волод. Баран, Марко Лемаха, Гр. Попадюк, Мирон, Маслович, Зенон Осінчук, Емілія Чопик, Анна Дідик, Ілія Шевчук, І. Чорнявський, Микола Панкевич, Мирон Вітюк, Степан Палилик, Іван Юшкевич, М. Шміґель, В. Вертовський, М. Децький, О. Швель, Г. Пилипів, М. Солонина, А. Куцина, І. Меслій, В. Кузик, М. Ферчук, О. Слойка, І. Драбик, Катерина Кохно, Микола Децький, Василь Кравець, Д. Оленчук, Я. Салачинський, Теодор Островський, Павло Кравчук, Василь Наум, Теодор Боднар, Е. Шевчук, Іван Ділай, Іван Шебелюк, Осип Дорош, Степан Шуст, Семен Гричила, С. Турянський, по 0,50 дол.: С. Шишка, Галя Шевчук, Дарія Масна, Р. Кіфяк. Разом 239,00 долярів.

Поодинокі пожертви: М. Заячківська, Гартфорт — 1,50 дол., М. Дуда, Ню Гейвен — 5,00 дол., Т. Шевчук, Дітройт — 5,00 дол., І. Ґенсьор, Неварк — 5,00 дол.

КАНАДА

Д-р М. Гута, Торонто — 10,00 дол., Теодор Кузь, Торонто — 2,00 дол., П. Почапський, Торонто — 2,00 дол., П. Баран, Ню Торонто — 3,00 дол.

АНГЛІЯ

Д. Михайлишин — 10 ш., В. Саміло — 10 ш., П. Балабан — 10 ш., І. Ґриджук — 1 ф., М. Ферко — 10 ш., М. Стухлий — 1 ф., М. Заходняк (збірка) — 1:15:10 ф., О. Ярецький — 1 ф., О. Шляхетко — 7 ш., Д. Литвин (збірка) 2:19:2 ф., М. Скорупський (збірка) 1:12:0 ф., М. Яхторович — 8 ш., А. Куниця — 10 ш., Г. Стандрет 3:10 ш., С. Суліковський — 10 ш., М. Ґловяк — 5 ф., Г. Ґиц — 5 ф., В. Дуда — 2 ф., Г. Раківський — 2 ф., М. Лось — 7:4 ш.

З нагоди хрищення сина П-ва Вовків у Лідс, з ініціятиви п. Чижа, присутні гості склали на пресфонд «ШП» — 3:8:6 ф.

З ініціятиви п. О. Сиротюка (Бакуп Ланкс) на пресовий фонд «ШП» пожертвували: по 5 ш.: О. Обухівський, О. Сиротюк, В. Восянка, Г. Паньків, М. Славич, А. Мартин, К. Малиш, Г. Лущак, С. Гриньчук, О. Ковецький, О. Монастирський, Т. Монастирський, Г. Богдан; К. Горобець — 3 ш., Д. Ражик — 2/6 ш., Т. Петрецький — **2 ш.**

Принагідна збірка в Українському Домі в Единбурзі, дня 20. 3. 54. Збірщик: Прокіп Панчак. Склали по 1 ф.: Т. Ткач, Е. Стешин, І. Мисик, В. Косаревич, В. Григорський, Я. Кінаш, по 10 ш: П. Панчак, М. Шептицький, П. Вороновський, по 5 ш: І. Берерський, Д. Свердлик, Т. Кудлик, М. Ільків, І. Худа, Б. Тимкевич, В. Данилюк, М. Козак, 4/6 ш. — І. Ковальчук, по 4 ш.: І. Равлюк, О. Бордуляк, М. Коновалюк, О. Мельничук, І. Рак, 3 ш. — І. Головецький, по 2/6 ш.: А. Клапцуняк, П. Війтівський, М. Попович, І. Сухар, М. Било, по 2 ш.: М. Ферко, А. Дулик, О. Рінник, С. Василів, П. Буловус. Разом 12 ф.

НІМЕЧЧИНА

Табір Мюнстер, збірщик Ф. Ногач. Жертводавці: 5.- нм. — Р. Гусар, 4.- нм. — Ф. Ногач, 3.- нм. — М. Сематчин, 2.- нм. — М. Гуцуляк, по 1.- нм: Е. Росток, І. Кісіль, Д. Нестор, М. Ніс, С. Задорожний, Б. Гаврилів, по 0,50 нм: І. Стець, В. Лупар, А. Скільський, Ф. Мучка, М. Ольховий, 0,40 нм. — А. Дубович.

Збірщик М. Ґерелей, Гамбурґ. Жертводавці: по 0,50 нм: М. Ґерелей, М. Левченко, О. Левчук, М. Соломийчук, І. Тимків, 0,25 нм. С. Харфач.

Т. Пелех, Гамбурґ-Фалькенберґ — 2.- нм.

АВСТРІЯ

На весіллі в П-ва Драницьких гості склали на пресовий фонд «ШП»: по 10 ш: С. Драницький, І. Фірман, по 5 ш: М. Максименко, Г. Луків, І. Цибулько, М. Джуринський, І. Ясготин, Т. Ґреуль.

Всім жертводавцям складаємо щиру подяку.

Видавництво «Шлях Перемоги»

НА ВИЗВОЛЬНИЙ ФОНД

США

З нагоди вінчання д. В. Шпачинського з под. П. Ґрещук у Філядельфії, за ініціятивою Г. Івашкова, зібрано 70,50 дол., які призначено: на В.Ф. — 50,00 дол. і на сумівський журнал «Крила» — 20,50 дол.

З нагоди вінчання д. М. Ружиловича з под. Е. Бистряк у Філядельфії, за ініціятивою пані Степанії Шаран, зібрано на В. Ф. ОУН 46,00 дол.

З нагоди ім'янин П-ва Юренців у Філядельфії, за ініціятивою п. Ф. Беднарського, зібрано на В. Ф. ОУН 8,00 дол. Жертводавці: по 2,00 дол. — Ф. Беднарський з родиною, М. Мисишин, І. Ситник; по 1,00 дол: І. Шарайда, І. Юренс.

АНГЛІЯ

Під час Св. Вечері у П-ва Добридень, м. Лютон, з ініціятиви п. І. Д. присутні гості склали на В. Ф.: Г. Натиньчук — 1 ф.; по 5 ш.: І. Добридень, М. Ф., Г. Павлюк, М. Фрайт; по 4 ш.: А. Пасічняк, М. Вис, Бабусевич; П. Орищук — 3 ш.; по 2/6 ш.: Гончорук, С. Суржиця; Ґ. Сеарле — 2 ш. (англійка).

З нагоди христин Миколи, сина П-ва Гричухів, з ініціятиви п. Г. Кішка, гості склали на В. Ф.: Г. Кішко — 1 ф.; П-во Мадзар — 15 ш.; В. Громоцький — 10 ш.; по 5 ш.: М. Маланчак, П-во Гричух.

З нагоди пращального вечора у П-ва Савків, які виїжджали з Брадфорду до США, з ініціятиви пп. Лапчака і А. Б., гості склали на В. Ф.: П-во Савків — 1 ф.; по 10 ш.: М. Пеленаський, М. Островерха, П. П.; по 5 ш.: Й. Годований, П. Кобіта, Т. Лапчак, А. Б.; по 4 ш.: Й. Керницький, М. Х., Е. Д.; 3 ш. — С Гарасимюк, по 2/6 ш.: І. Матвіїшин, М. Савка, З. Лапчак, Х.; 2 ш. — М. Ригайло.

Р. Кастрик — 3:6:0 ф.

С. Суліковський — 2:5:0 ф.

НА БУДОВУ ДОМУ ДЛЯ УСТАНОВ ВИЗВОЛЬНОГО РУХУ В МЮНХЕНІ

З нагоди спільного Св. Вечора в Бедфорд, Англія, з ініціятиви п. Л. Коваля, присутні склали 5:10:0 ф.

Д. Пушкар, Голляндія — 2,50 гол. ґульдени.

Всім жертводавцям щиро дякуємо.

Фінансова Референтура ЗЧ ОУН

НА ФОНД УПА

З нагоди святочних прийнять в Ромфорді, Англія, з ініціятиви п. С. Кулика, гості пожертвували на УПА: 10 ш. — С. Кулик; по 5 ш.: І. Хлопась, М. Самбір, Д. Семець, Д. Мороз, Т. Невідомий; по 4 ш.: Т. Рипецький, П. Музика, Д. Семчук, С. Наконечний; по 3 ш.: В. Мигдаль, І. Голий, А. Смаль; 2 ш. — М. Рокіцький.

АДРЕСИ ПРЕДСТАВНИКІВ «Ш.П.»

Австралія: D-r B. Umrysz, — 3, Rose St., South Melbourne, Vic.

Англія: Ukrainian Publishers Ltd., 237 Liverpool Road, London, N. 1.

Арґентина: Sen. Witoszynskyj Borys, C. Valentin, Virasoro 1 004/III Buenos-Aires.

Бразилія: P-e Metodio Netchka, c. p. 24. Prudentopolis, Parana.

Бельґія: pour le compte № 5557 27 de Kowal Omelan, 72. bvd. Charlemagne, Bruxselles.

Венесуеля: Iwan Jareminskyj, Avenide Zukre № 248, Bomba № 14, — Caracas

Голляндія: Kuschpeta Omelan, Postbus 534, Tilburg.

Туніс: Kaspryk Roman, Boite Postale 15, Ain Draham.

Канада: W. Makar, 140, Bathurst St Toronto, Ont.

Франція: «L'UKRAINIEN», Hebdomadaire, 26, rue de Montholon, Paris 9.

*

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ «Ш. П.»

	Одно число	Піврічна передпл.	Річна передпл.
Австралія	-:1:-	1:5:-	2:8:-
Австрія	2 ш.	52 ш.	96 ш.
Англія	-:-:10	1:1:-	2:-:-
Арґентина	1. пез.	25. пез.	48. пез.
Бельґія	6. б. ф.	146 б. ф.	286 б. ф.
Бразилія	3.00 крз.	74.00 крз.	144.00 крз.
Венесуеля	0,40 Б.	8,60 Б.	16,80 Б.
Німеччина	0,50 М.	12,00 М.	24,00 М.
США і Канада звич.	15 ц.	3,50 дол.	7,00 дол.
лет.	30 ц.	7.50 дол.	15.00 дол.
Параґвай	0,50	13	24
Франція і Туніс	40 фф.	970 фф.	1920 фф.
Швеція	0.60 к.	15.60 к.	28.80 к.

Банкове конто «ШП»:
BAYERISCHE VEREINSBANK, MÜNCHEN, KONTO № 333 508 (E. REN)

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД АБН

Д-р І. Ярош, Мюнхен — 5.- нм, А. Набільський, Мюнхен — 5.- нм, Д-р Володимир Войтович, Марктобердорф (Альґой) — 20.- нм.

Жертводавцям складаємо щиру подяку.

Фінансова Референтура Української Делеґації при ЦК АБН

З ВЕСІЛЛЯ В КАЛҐАРАХ

13. лютого 1954 р. в Калґарах, Алта, Канада, відбулося вінчання панни Анни Малічки, родом з Києва, з п. В. Кузьмином, одним з найбільш активних сумівців у Калґарах. Молодят звінчав о. Ю. Ковальський у місцевій греко-католицькій церкві св. Степана. До відправи співав знаменитий місцевий хор «Сурма». — Після того відбулася дуже мила весільна гостина в італійській домівці, при участі б. 80 осіб. Під час пприйняття, весільні гості, на заклик д-ра І. Чеховського, зложили пожертви в сумі 30.00 дол. на Визвольний Фонд ОУН. Жертвували: по 5,00 дол.: В. Кузьмин, І. Древко, по 1,00 дол.: М. Папинчак, С. Фірманюк, Д. Пасіка, І. Гарасимишин, Ч. Гладій, М. Савка, В. Вавринович, Д. Коваль, М. Андриїшин, В. Свинар, І. Кріль, З. Макар, Валевський, Маївка, Садівник, Прокопів, П. Снозик, Д. Тисячний. по 0,50 дол.: Ю. Дзядик, Петрила, по 0,25 дол. Кулик, Стець.

Сумівці з Калґар, на цьому місці ще раз складають Молодятам найщиріші побажання Многих і щасливих літ та найкращих успіхів у житті.

Всім Жертводавцям щире Спасибі.

„Шлях Перемоги“
Ukrainische Wochenzeitung
«SCHLACH PEREMOHY»
München 15, Lindwurmstraße 205/I Germany (Bayern)
Herausgeber: EUGENIUS REN
München 23, Belgradstraße 152a
Verantwortlicher Redakteur:
JAROSLAW BENZAL

Статті, підписані прізвищем чи псевдонімом автора, не завжди відповідають поглядам Редакції.

Редакція застерігає собі право скорочувати статті і правити мову.

В справі незамовлених і неприйнятих рукописів Редакція не листується.

Незамовлені статті не повертається. Матеріяли надсилати на адресу Редакції, а не окремих редакторів.

Druck: «Cicero», München 42, Friedberger Strasse 13. Tel. 15 892